

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

**JP ELEKTROPRIVREDA BiH D.D. SARAJEVO,
ZAVISNO DRUŠTVO RUDNIK MRKOG UGLJA „ABID LOLIĆ“ D.O.O.
TRAVNIK – BILA**

za 2018. godinu

Broj: 01-02-09-14-4-2082-6/18

Sarajevo, oktobar 2019. godine

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI.....	3
II	KRITERIJI ZA REVIZIJU.....	5
III	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	6
1.	UVOD.....	6
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	7
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA	7
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA.....	7
5.	PLANIRANJE, DONOŠENJE PLANA POSLOVANJA I FINANSIJSKOG PLANA I IZVJEŠTAVANJE.....	8
6.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	9
6.1	BILANS USPJEHA.....	9
6.1.1	Prihodi.....	9
6.1.1.1	Poslovni prihodi.....	10
6.1.1.2	Ostali prihodi i dobiti.....	11
6.1.2	Rashodi.....	11
6.1.2.1	Poslovni rashodi	11
6.1.3	Finansijski rezultat	16
6.2	BILANS STANJA.....	16
6.2.1	Stalna sredstva i dugoročni plasmani.....	16
6.2.2	Tekuća sredstva.....	18
6.2.2.1	Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	18
6.2.2.2	Gotovina i gotovinski ekvivalenti	19
6.2.2.3	Kratkoročna potraživanja, kratkoročni plasmani i aktivna vremenska razgraničenja	20
6.2.3	Kapital	22
6.2.4	Obaveze.....	23
6.2.4.1	Dugoročne obaveze.....	23
6.2.4.2	Kratkoročne obaveze.....	24
6.2.5	Popis sredstava i obaveza.....	25
6.2.6	Vanbilansna evidencija	26
6.3	IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA.....	26
6.4	IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU	27
6.5	BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE	27
7.	JAVNE NABAVKE	27
8.	SUDSKI SPOROVI.....	29
9.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA.....	29
IV	PRILOG GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	31
	<i>Bilans uspjeha za period 1. 1. – 31. 12. 2018. godine</i>	<i>32</i>
	<i>Bilans stanja na dan 31. 12. 2018. godine.....</i>	<i>34</i>
	<i>Izveštaj o gotovinskim tokovima za period od 1. 1. do 31. 12. 2018. godine (Indirektna metoda).....</i>	<i>35</i>
	<i>Izveštaj o promjenama u kapitalu za period koji završava na dan 31. 12. 2018. godine.....</i>	<i>37</i>

I IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izvještaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Negativno mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo, Zavisno društvo Rudnik mrkog uglja „Abid Lolić“ d.o.o. Travnik – Bila (u daljem tekstu: Društvo)** koji obuhvataju: Bilans stanja na dan 31. 12. 2018. godine, Bilans uspjeha, Izvještaj o novčanim tokovima, Izvještaj o promjenama na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan te Bilješke uz finansijske izvještaje, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, zbog važnosti pitanja opisanih u odjeljku *Osnova za negativno mišljenje*, finansijski izvještaji ne prikazuju istinito i fer, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Društva na 31. 12. 2018. godine, finansijsku uspješnost, novčane tokove i promjene na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za negativno mišljenje

Kao što je navedeno u Izvještaju:

- 1. Na datum bilansa nisu izvršena rezervisanja obaveza za kamate i pripadajuće troškove pokretanja postupka prinudne naplate za neizmirene doprinose u iznosu od 6.568.110 KM, koliko je utvrđeno rješenjima Porezne uprave FBiH. Također, nisu izvršena rezervisanja po aktuelnim sudskim presudama, kao ni rezervisanja po osnovu rekultivacije zemljišta, u skladu sa zahtjevima MRS-a 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva. Ne možemo procijeniti efekte ovih odstupanja na finansijski rezultat (tačke 6.2.4 i 8. Izvještaja);**
- 2. Društvo nije izvršilo mjerenje nadoknadive vrijednosti sredstava na dan 31. 12. 2018. godine u skladu sa zahtjevima MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti imovine. Posljedica toga je da se iskazana knjigovodstvena vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme u upotrebi i investicija u toku može značajno razlikovati od one koja bi se utvrdila prema zahtjevima navedenog Standarda (tačka 6.2.1 Izvještaja);**
- 3. Nije izvršena procjena neto prodajne vrijednosti zaliha, odnosno usklađivanje vrijednosti zaliha u skladu sa MRS-om 2 – Zalihe. Nismo mogli utvrditi efekte koje bi usklađivanje moglo imati na finansijske izvještaje (tačka 6.2.2.1 Izvještaja);**
- 4. Akumulirani gubitak Društva na dan 31. 12. 2018. godine iznosi 15.011.709 KM i prelazi osnovni kapital za 3.215.189 KM. Kratkoročne obaveze iskazane su u iznosu od 39.090.700 KM, a tekuća imovina u iznosu od 3.261.233 KM, a protiv Društva se vode sudski sporovi ukupne vrijednosti od 2.862.236 KM. Ove okolnosti stvaraju sumnju u sposobnost Društva da nastavi sa vremenski neograničenim poslovanjem. Prilikom sastavljanja godišnjih finansijskih izvještaja, Uprava nije postupila u skladu sa tačkom 25. MRS-a 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja, jer nije izvršila procjenu niti objavila značajnu neizvjesnost u vezi stalnosti poslovanja Društva (tačka 6.5 Izvještaja).**

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Društva u skladu s ISSAI 30 – Etičkim kodeksom, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše negativno mišljenje.

Ključna pitanja revizije

Osim pitanja navedenih u odjeljku *Osnova za negativno mišljenje*, utvrdili smo da nema drugih ključnih pitanja revizije.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Društva je odgovorno za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze usljed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

U sastavljanju finansijskih izvještaja rukovodstvo je odgovorno za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako rukovodstvo ili namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Nadzorni odbor je odgovoran za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja koje je ustanovilo Društvo.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno očekuje da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika, donesene na osnovi tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije, u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza finansijskih izvještaja zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prevare veći je od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava izvršenih od strane rukovodstva;
- zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove zasnovano na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi rukovodstvo, zasnovano na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili

okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem izvještaju nezavisnog revizora na povezane objave u finansijskim izvještajima ili ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikujemo naše mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvještaja nezavisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Društvo prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju;

- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom naše revizije.

Između pitanja o kojima se komunicira s rukovodstvom, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem revizorovom izvještaju, osim ako zakon ili regulativa sprečava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u izuzetno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba izvijestiti u našem izvještaju nezavisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice izvještavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog izvještavanja.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Negativno mišljenje

Uz reviziju finansijskih izvještaja **Javnog preduzeća Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo, Zavisno društvo Rudnik mrkog uglja „Abid Lolić“ d.o.o. Travnik – Bila za 2018. godinu**, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, zbog važnosti pitanja opisanih u odjeljku *Osnova za negativno mišljenje*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Društva za 2018. godinu nisu u skladu, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji.

Osnova za negativno mišljenje

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. Društvo nije uspostavilo potpune kontrole i evidencije o proizvedenim i isporučenim količinama uglja, u skladu sa zaključenim ugovorima sa Vladajućim društvom za isporuke uglja termoelektranama Kakanj i Tuzla, s ciljem tačnog i potpunog iskazivanja prihoda, kao i zaštite imovine Društva (tačka 6.1.1.1 Izvještaja);
2. Društvo ne izmiruje obaveze za doprinose na isplaćene plaće, koje su na datum bilansa iskazane u iznosu od 26.083.933 KM, od čega se na 2018. godinu odnosi 4.181.412 KM, što nije u skladu sa članom 11. Zakona o doprinosima i članom 41. Zakona o javnim preduzećima u FBiH (tačka 6.2.4.2 Izvještaja);
3. Nisu primijenjene odredbe Zakona o javnim nabavkama u dijelu izbora odgovarajućeg postupka nabavke i u dijelu obezbjeđenje garancija za uspješno izvršenje ugovora. Navedeno se odnosi na nabavke usluge prevoza uglja na relaciji rudnik Bila – TE Tuzla u iznosu od 813.500 KM, nabavku rabljenog minibusa u iznosu od 12.870 KM, električnih detonatora u iznosu od 217.800 KM i HTZ opreme u iznosu od 47.963 KM (tačka 7. Izvještaja);

4. Ne možemo potvrditi opravdanost uvećanja plaća menadžmentu, neproizvodnim i proizvodnim radnicima, po osnovu individualne norme u iznosu od 302.439 KM, s obzirom na to da prilikom obračuna nije obezbijeđena relevantna dokumentacija kojom bi se potvrdila ispunjenost uslova utvrđenih kriterijima u Pravilniku o mjerilima i normama rada, visini iznosa satnice, normativima i kriterijima za vrednovanje ostvarenih rezultata rada (tačka 6.1.2.1 Izvještaja);
5. Godišnji popis imovine nije izvršen u skladu sa članom 25. i 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH (tačka 6.2.5. Izvještaja).

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i ISSAI – 4000 Standardom za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema standardima detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Društva u skladu s ISSAI 30 – Etičkim kodeksom, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše negativno mišljenje.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Društva je također odgovorno da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrđuje da je tokom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa zakonima i drugim propisima.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Društva, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 4. 10. 2019. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA
Dragan Kolobarić, dipl. oec.

GENERALNI REVIZOR
Dževad Nekić, dipl. oec.

II KRITERIJI ZA REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi i reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni sa odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Kriteriji za reviziju finansijskih izvještaja su sljedeći:

- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
- Međunarodni računovodstveni standardi;
- Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja.

Kriteriji za reviziju usklađenosti su sljedeći:

- Zakon o privrednim društvima;
- Zakon o javnim preduzećima u FBiH;
- Zakon o rudarstvu FBiH;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Zakon o porezu na dodatu vrijednost;
- Zakon o radu;
- Zakon o plaćama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja institucija FBiH i javnih preduzeća u većinskom vlasništvu FBiH;
- Zakon o porezu na dobit;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o finansijskoj konsolidaciji rudnika uglja u FBiH prema obračunatim, a neuplaćenim javnim prihodima u periodu od 2009. do 2015. godine;
- Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o finansijskom poslovanju;
- Zakon o unutrašnjem platnom prometu;
- Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.

III IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Javno preduzeća Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo, Zavisno društvo Rudnik mrkog uglja „Abid Lolić“ d.o.o. Travnik – Bila osnovano je 1947. godine. Od nastanka do 1997. godine poslovalo je u sastavu Rudnika Srednje Bosne, RMU „Zenica“, a od 1997. godine do 2009. godine djelovalo kao samostalno preduzeće i u 100% vlasništvu Federacije BiH.

Odlukom Vlade Federacije Bosne i Hercegovine br. 12/09 od 14. 1. 2009. godine o prenosu udjela Federacije BiH u rudnicima uglja na JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo¹ izvršen je prenos 100% udjela Federacije BiH u Društvu na JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo. Društvo je zadržalo dotadašnji oblik organizovanja i ostalo samostalni privredni subjekt, a JP Elektroprivreda BiH (u daljem tekstu: Vladajuće društvo) na osnovu vlasništva vrši vlasnička i ostala upravljačka prava i ima status Vladajućeg društva Koncerna Elektroprivreda BiH.

Shodno tome, Skupština Društva donijela je Statut kojim je izvršena promjena vlasnika udjela, promjena firme i statusa, utvrđena organizacija i druge promjene. Društvo je upisano u registar Općinskog suda u Travniku Rješenjem broj 051-0-Reg – 09-000734 od 3. 12. 2009. godine pod nazivom JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo, Zavisno društvo Rudnik mrkog uglja „Abid Lolić“ d.o.o. Travnik – Bila i u 100% je vlasništvu JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo. Posljednjim Rješenjem Općinskog suda u Travniku o izmjenama podataka od 26. 7. 2018. godine, kapital Društva iznosi 11.796.520 KM i usaglašen je sa iznosom iskazanim u knjigovodstvenim evidencijama Društva.

Osnovna djelatnost Društva je proizvodnja, prerada i plasman uglja, koja se obavlja u jami „Grahovčići“. Ostale organizacione jedinice Društva su: Uprava, tehnički sektor i ekonomsko-pravni sektor.

Pravilnikom o organizaciji Društva uređena je unutrašnja organizacija sa zadacima i poslovima organizacionih jedinica, a Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta predviđeno je ukupno 470 izvršilaca, raspoređenih po radnim mjestima i broju izvršilaca. Trogodišnjim planom poslovanja za 2018. godinu planirano je 412 zaposlenih, a na dan 31. 12. 2018. godine bilo je 404 zaposlenih. Kvalifikaciona struktura zaposlenih je sljedeća: NK – 134 zaposlenih, SSS KV – 91, SSS VKV – 80, VSS – 22 zaposlenika, a u ukupnom broju zaposlenih je 67 osoba sa invaliditetom. Tokom 2018. godine u Društvo je primljeno šest zaposlenika, a, istovremeno, Društvo je napustilo 18 zaposlenika.

Organi upravljanja Društva su: Uprava, Nadzorni odbor i Skupština.

Upravu Društva čine: direktor Abdulah Garača, Damir Nuhanović – izvršni direktor za tehničke poslove, Nail Čaušević – izvršni direktor za ekonomsko-pravne poslove, imenovani 30. 3. 2016. godine na osnovu odluke Nadzornog odbora, na mandatni period od četiri godine.

Nadzorni odbor se sastoji od tri člana i čine ga: Selvedin Subašić – predsjednik, Sead Čolo – član i Bakir Mujić – član, imenovani Odlukom Skupštine Društva 30. 3. 2016. godine, na mandatni period od četiri godine. Nadzorni odbor je u 2018. godini održao 14 sjednica.

Skupštinu Društva čine ovlašteni predstavnici 100% vlasnika kapitala (JP Elektroprivreda BiH d.d.). Skupština je u 2018. godini održala pet sjednica.

Funkciju interne revizije obavljao je Odjel za internu reviziju Vladajućeg društva.

Sjedište Društva je u Biloj – Dolac, u Ulici Dolac b.b.

¹ „Sl. novine FBiH“, broj 04/09

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Društva za 2018. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj finansijske revizije je da na osnovu provedene revizije izrazi mišljenje o tome da li su finansijski izvještaji pouzdani i da li bilanci u potpunosti odražavaju rezultate poslovanja. Revizijom će se procijeniti da li rukovodstvo institucije primjenjuje zakone i propise i koristi sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu sa internim planskim dokumentima revizije, s prekidima u periodu od decembra 2018. godine do jula 2019. godine.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ostanu neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH prvi put vrši finansijsku reviziju Društva.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Sistem internih kontrola

Rukovodstvo Društva je odgovorno za uspostavljanje sistema internih kontrola, radi ostvarenja programskih ciljeva rada. Faktor koji najviše utiče na funkcionisanje sistema internih kontrola je povoljno kontrolno okruženje koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacionu strukturu, način rukovođenja, prenošenje ovlaštenja, vrednovanje rezultata rada, sistem nagrađivanja i poštivanje zakonskih propisa.

Izvršeno je ispitivanje sistema internih kontrola, kako bi se procijenila tačnost i pouzdanost podataka na kojima se baziraju finansijski izvještaji i usklađenost istih sa zakonskim i drugim propisima. Polazni osnov za uspostavu kontrolnog okruženja je usvajanje adekvatne organizacione strukture i donošenje kvalitetnih internih akata. Organizacija Društva, utvrđena Statutom, detaljno je razrađena Pravilnikom o organizaciji Društva i uređena sa zadacima i poslovima organizacionih jedinica, a Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta uređena je sistematizacija poslova i radnih mjesta.

Društvo je usvojilo značajan broj internih akata i pisanih pravila kojima su u najvećem dijelu uređene procedure i postupanja zaposlenika u obavljanju poslova i radnih zadataka u okviru radnih procesa, u skladu sa propisanim i dodijeljenim ovlaštenjima. Međutim, utvrđeno je da sistem internih kontrola nije uspostavljen u svim procesima poslovanja, i to u dijelu: kontrole nad utroškom goriva i prevezenih količina uglja termoelektranama; izmirenja zakonskih obaveza za poreze i doprinose vezane za plaće; obaveza za koncesije; isplate naknada na plaću (stimulacije, individualne norme i rada u komisijama) direktoru i izvršnim direktorima u skladu sa sklopljenim ugovorima; isplate regresa i toplog obroka; zaključivanja kompenzacija i cesija bez izvještavanja Nadzornog odbora; blagajničko poslovanje nije vršeno u skladu sa Uredbom o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem; nije vršena procjena vrijednosti stalnih sredstava u upotrebi i investicija u toku u skladu sa MRS-om 36 – Umanjenje vrijednosti imovine; zalihe nisu vrednovane u skladu sa MRS-om 2 – Zalihe. Nisu vršena rezervisanja po osnovu sljedećih obaveza: za utvrđene kamate i troškove prinudne naplate po Rješenjima Porezne uprave FBiH, za aktuelne sudske sporove i procijenjene troškove vraćanja zemljišta u prvobitno stanje skladu sa MRS-om 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva. Društvo nema vlasništvo nad svim nekretninama koje koristi i koje su iskazane u poslovnim knjigama; odredbe Zakona o javnim nabavkama nisu dosljedno primjenjivane; popis imovine i obaveza nije izvršen u skladu sa zakonskim propisima.

Za navedene nedostatke i slabosti date su odgovarajuće preporuke u dijelovima Izvještaja u kojima su šire obrazložene spomenute aktivnosti.

S obzirom na konstatovane nepravilnosti u funkcionisanju sistema internih kontrola, Društvo nije u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH¹ i Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH² dizajniralo i implementiralo sistem internih kontrola po COSO modelu. U skladu sa ovim Zakonom, **Društvo nije sačinilo godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2018. godinu, a tek u decembru 2018. godine donesena je Odluka o imenovanju koordinatora za finansijsko upravljanje i kontrolu.**

Preporuka:

- **sistem internih kontrola uspostaviti u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH u cilju jačanja internih kontrola.**

Interna revizija

Statutom Društva i Ugovorom o vođenju poslova između Vladajućeg društva i Društva iz 2009. godine definisano je da poslove interne revizije Društva obavlja Odjel za internu reviziju Vladajućeg društva. U skladu sa Programom rada za 2018. godinu, Odjel za internu reviziju Vladajućeg društva u 2018. godini obavljao je revizije: finansijskih izvještaja po polugodišnjem i godišnjem obračunu za 2018. godinu, postupaka javnih nabavki u 2017. godini, reviziju kapitala. U Izvještajima su konstatovane nepravilnosti, date su preporuke za njihovo otklanjanje, ali nismo se uvjerali da su ispoštovane. Značajan broj datih preporuka se ponavlja već duži period.

Preporuka:

- **postupiti po preporukama Odjela za internu reviziju Vladajućeg društva.**

5. PLANIRANJE, DONOŠENJE PLANA POSLOVANJA I FINANSIJSKOG PLANA I IZVJEŠTAVANJE

Plan poslovanja Društva za period 2018–2020. godine Nadzorni odbor je usvojio 22. 6. 2018. godine na osnovu prethodne saglasnosti Vladajućeg društva od 31. 5. 2018. godine. Planom poslovanja daju se osnovni podaci o Društvu, ključni pokazatelji, analiza okruženja i rizici, poslovni ciljevi, plan ulaganja, ljudskih resursa, nabavki, investicionog i tekućeg održavanja, kao i finansijski plan. Prema ključnim pokazateljima, Društvo ni u prethodnom periodu (2016. i 2017. godine) nije uspjelo ostvariti planiranu proizvodnju i prihode i iskazalo je negativan finansijski rezultat od 1.782.313 KM za 2016. godinu, a od 1.068.433 KM za 2017. godinu. Za 2018. godinu planirana je proizvodnja uglja od 185.000 tona, što je za 46.000 tona više u odnosu na 2017. godinu. Planiran je prihod od 17.657.050 KM, koji je za 4.597.180 KM veći u odnosu na ostvareni u 2017. godini, a rashodi su planirani u iznosu od 17.564.000 KM, uz pozitivan finansijski rezultat od 93.050 KM. Međutim, Planom poslovanja su navedena ograničenja i rizici u poslovanju, kao što su: neadekvatno praćenje iskorištavanje jamskih kapaciteta i izrade jamskih prostorija, nije osigurana investiciona oprema i uvođenje mehanizacije u jamu, bez kojih nisu u mogućnosti ostvarivati veću proizvodnju, kvarovi mašinske transportne i elektroopreme, proizvodnja uglja samo u jami, koja je kategorizovana kao metanska (rizik od plinova koji utiče na sigurnost i dinamiku radova), kao i problemi u plaćanju akumuliranih obaveza zbog nelikvidnosti. Iako su konstatovana ograničenja i rizici u poslovanju, oni nisu uzeti u obzir prilikom planiranja većih prihoda i rashoda u odnosu na prethodnu godinu.

Zbog navedenog ne možemo potvrditi da je Plan poslovanja donesen na realnim osnovama, odnosno da je donesen u skladu sa članom 23. Zakona o javnim preduzećima u FBiH, kojim je jasno definisano da Plan prihoda i rashoda mora odražavati planirane aktivnosti javnog preduzeća. Također, Plan poslovanja je donesen sa kašnjenjem od šest mjeseci, što nije u skladu sa članom 24. Zakona o javnim preduzećima u FBiH, jer on treba da predstavlja osnov poslovnih aktivnosti za period za koji se donosi. Uprava Društva

¹ „Sl. novine FBiH“, broj:38/16;

² „Sl. novine FBiH“, broj 06/17;

nije Trogodišnji plan poslovanja dostavila Uredu za reviziju institucija u FBiH, što je bila dužna u skladu sa članom 22. Zakona o javnim preduzećima u FBiH.

Planirani i ostvareni pokazatelji iz finansijskog plana dati su u sljedećoj tabeli:

KM

R. br.	Pozicija	Ostvareno u 2017. god.	Plan za 2018. god.	Ostvareno u 2018. god.	Indeks (5/4)x100	Indeks (5/3)x100
1	2	3	4	5	6	7
I	Prihodi	13.059.864	17.657.050	12.335.995	69,9	94,4
II	Rashodi	14.128.297	17.564.088	14.121.703	80,4	99,9
III	Dobit (gubitak) poslovanja (I-II)	(1.068.433)	92.962	(1.785.708)		

Ukupno ostvareni prihodi u 2018. godini iskazani su u iznosu od 12.335.995 KM i u odnosu na planirane manji su za 5.321.055 KM ili 30,1%, a u odnosu na prethodnu godinu manji su za 723.869 KM ili 5,5%. Prihodi su manje ostvareni jer nije ispunjen plan proizvodnje i plasmana uglja. Od planiranih 185.000 tona uglja, proizvedeno je i plasirano 144.575 tona ili 78,1% planiranog. Prosječna toplotna vrijednost ostvarena je od 14.545 kJ/kg, odnosno manja od planirane za 455 kJ/kg, tako da je i prosječna cijena manja od planirane za 8,3 KM/t.

Ukupno ostvareni rashodi za 2018. godinu iskazani su u iznosu od 14.121.703 KM i u odnosu na prethodnu godinu nemaju značajno odstupanje, a u odnosu na plan manji su za 3.442.385 KM.

Iako je došlo do značajnog odstupanja u ostvarenju prihoda u odnosu na planirane, Uprava Društva nije razmatrala Plan poslovanja i izvršila njegovo revidiranje i usaglašavanje u skladu sa članom 24. Zakona o javnim preduzećima u FBiH.

Društvo je za 2018. godinu iskazalo negativan finansijski rezultat – gubitak od 1.785.708 KM, dok je Planom poslovanja planirana dobit od 92.962 KM.

Godišnje finansijske izvještaje za 2018. godinu Društvo je sačinilo i dostavilo nadležnim organima i institucijama u skladu sa važećim propisima i u utvrđenom roku. Uprava ih je odobrila 28. 2. 2019. godine, a do okončanja revizije Skupština Društva nije razmatrala finansijske i ostale izvještaje o poslovanju za 2018. godinu.

Preporuke:

- *potrebno je da Uprava Društva, u skladu sa članom 23. i 24. Zakona o javnim preduzećima u FBiH, donese blagovremeno plan poslovanja, a kod odstupanja u realizaciji plana poslovanja izvrši njegovo revidiranje i usaglašavanje;*
- *trogodišnji plan poslovanja dostaviti Uredu za reviziju institucija u FBiH, u skladu s odredbama člana 22. Zakona o javnim preduzećima u FBiH.*

6. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

6.1 BILANS USPJEHA

6.1.1 Prihodi

Struktura ostvarenih prihoda u obračunskom periodu iskazana je kako slijedi:

KM

	1. 1. - 31. 12. 2018.	1. 1. - 31. 12. 2017.
PRIHODI	12.335.995	13.059.864
Poslovni prihodi	12.202.060	12.645.798
Prihodi od prodaje učinaka	12.156.024	12.635.222
Ostali poslovni prihodi	46.036	10.576
Finansijski prihodi	752	9.926
Ostali prihodi i dobici	133.183	404.140

Računovodstvenim politikama, usklađenim sa zahtjevima iz standarda, uređene su politike vrednovanja i iskazivanja prihoda. Prihod se priznaje onda kada postoji vjerovatnoća da će buduće ekonomske koristi biti ostvarene u vidu priliva koji se mogu pouzdano izmjeriti. Isti se priznaju u finansijskim izvještajima i na osnovu ispostavljene fakture za izvršenu uslugu ili drugog dokumenta kojim se dokazuje da je usluga izvršena.

6.1.1.1 Poslovni prihodi

Poslovni prihodi iskazani su u visini od 12.202.060 KM, a odnose se na prihode od prodaje učinaka i ostale poslovne prihode.

Prihodi od prodaje učinaka iskazani su u iznosu od 12.156.024 KM, a odnose se na prihode od prodaje uglja povezanim pravnim licima (JP Elektroprivreda BiH) od 10.159.763 KM i prihode od prodaje uglja trećim licima od 1.996.261 KM.

Cijene uglja po asortimanima (komad, kocka, orah, grah i sitni ugalj) i toplotnim vrijednostima (izraženim u kJ/kg) utvrđene su Odlukom o cijenama i uslovima prodaje uglja za veleprodaju, maloprodaju i izvoz, koju je donio direktor Društva 6. 4. 2016. godine. Prema Cjenovniku, cijene uglja kreću se u rasponu od 106,84 do 198,58 KM/t (bez PDV-a), sa paritetom isporuke uglja na prevozno sredstvo kupca na klasirnici rudnika. Također, Cjenovnikom je utvrđeno avansno plaćanje ili odgođeno plaćanje od 15 dana, uz obezbjeđenje bankovne garancije. Pored toga, direktor Društva je 4. 11. 2016. godine donio Cjenovnik za prevoz uglja kada se prevoz uglja vrši vozilima Društva, prema kojem se cijena prevoza utvrđuje na način da fiksne troškove čine dnevnicu radnika od 25 KM, zavisni troškovi (amortizacija, ulje i sl.) od 20 KM i jedinična cijena od 0,95 KM po pređenom kilometru.

Cijena i kvalitet uglja za Vladajuće društvo, odnosno Termoelektrane Kakanj i Tuzla, utvrđuje se posebnim ugovorima, u skladu sa važećim Ugovorom o vođenju poslova između Vladajućeg društva i Društva. U skladu sa tim, sa Termoelektranom Kakanj sklopljen je u decembru 2017. godine Ugovor o nabavci 150.000 tona uglja za 2018. godinu, procijenjene vrijednosti od 11.550.000 KM po jediničnoj cijeni toplote u uglju od 5 KM/GJ. Ugovorom je utvrđena i cijena prevoza od 4,5 KM/toni koja će se fakturirati zajedno sa fakturisanjem isporuke uglja. Navedena cijena se koriguje u zavisnosti od tri faktora: toplinske vrijednosti – korekcija cijene se vrši u rasponu od +15% za ugalj preko 15.000 kJ/kg toplinske moći do -100% za ugalj ispod 10.500 kJ/kg i takav ugalj se ne plaća; zastupljenosti vlage – korekcija cijene na niže se vrši proporcionalno povećanju procenta vlage za nivo vlage od 21,78%, odnosno na više proporcionalno smanjenju vlage za nivo vlage ispod navedenog procenta, te zastupljenosti sumpora iznad 2,5% i vodika 3,05%. U toku 2018. godine sklopljen je Aneks navedenog Ugovora, koji se odnosio na izmjenu dinamike pravdanja avansno uplaćenih sredstava. Ugovor sa Termoelektranom Tuzla sklopljen je u augustu 2018. godine za nabavku 50.000 tona uglja procijenjene vrijednosti od 4.300.000 KM po jediničnoj cijeni toplote u uglju od 5 KM/GJ, a cijena prevoza utvrđena je u iznosu od 13,50 KM/toni. Ostali faktori na osnovu kojih se koriguje cijena bili su isti kao i u prethodnom slučaju.

Društvo je na osnovu sklopljenih ugovora sa Vladajućim Društvom u toku 2018. godine isporučilo Termoelektrani Kakanj ukupno 118.667 tona uglja u vrijednosti od 8.931.961 KM, a Termoelektrani Tuzla 15.367 tona u vrijednosti od 1.227.802 KM. Ostvarena prosječna cijena iznosila je 5,21 KM/GJ.

Uvidom u dokumentaciju prilikom isporuke uglja termoelektranama konstatovali smo sljedeće: količine navedene u izvještaju prevoznika o svim pojedinačnim prevezenim količinama uglja nisu identične otpremnicama koje izdaje Društvo i koje prate svaku isporuku uglja, odnosno manja je količina u otpremnicama Društva u odnosu na iskazanu u izvještaju prevoznika. Prema izjavi odgovornih lica, navedena razlika nastaje iz razloga što se **za prevezene količine kao relevantna uzima količina izvagana na vagama koje su instalirane u TE Kakanj i TE Tuzla i one predstavljaju osnovu za fakturisanje**. Kao primjer navodimo sljedeće slučajeve: 12. 10. 2018. godine po otpremnici Društva broj 0002877 isporučeno je 25,9 tona, a po izvještaju Termoelektrane Kakanj primljeno je 27,82 tone; 18. 10. 2018. godine po otpremnici broj 0003035 isporučeno je 26,9 tona, a primljeno je 29,56 tona; 19. 10. 2018. godine po otpremnici broj 0003072 isporučeno je 26,9 tona, a primljeno je 29,62 tone. Na osnovu navedenog, odstupanja iskazanih količina iznose od 6,9% do 9,2%.

Međutim, ugovorima sklopljenim sa Vladajućim Društvom o isporuci godišnjih količina uglja za potrebe TE Kakanj i TE Tuzla definisano je da se vode odvojene evidencije o isporučenim količinama uglja i da se vrši usaglašavanje istih prilikom svake isporuke, uz prisustvo predstavnika kupca i prodavca. Također, ugovorima je definisano da odvojene evidencije predstavljaju bazne dokumente za utvrđivanje isporučenih količina uglja, kao i da sve vage moraju biti propisno baždarene i

zapečaćene. Prema izjavi Društva, posljednje baždarenje drumske vage izvršeno je 1992. godine, sa rokom važenja do 31. 12. 1997. godine. Nakon toga, održavanje ispravnosti vage vrši se u vlastitoj režiji Društva.

S obzirom na navedeno, nisu ispoštovane odredbe ugovora u dijelu vođenja posebnih evidencija o isporučenim količinama uglja, usaglašavanje istih prilikom svake isporuke uglja i da je vaga Društva propisno baždarena u skladu sa sklopljenim ugovorima. Društvo nije osiguralo adekvatnu kontrolu nad isporučenim količinama uglja, kao ni usaglašavanje utvrđenih razlika isporučenog uglja u skladu sa zaključenim ugovorima sa termoelektranama, a u cilju tačnog i potpunog iskazivanja prihoda i zaštite imovine Društva.

Prihodi od prodaje uglja trećim licima iskazani su u iznosu od 1.996.261 KM, među kojima su najveći kupci Unis Energetika d.o.o. Sarajevo (isporučeno uglja u iznosu od 599.950 KM) za potrebe toplana u Travniku i Novom Travniku, MMF d.o.o. Kakanj (303.299 KM), Explosive d.o.o. Zenica (130.273 KM); Varnost Elektronika d.o.o. Visoko (55.423 KM) i Real Kem d.o.o. Konjic (47.055 KM).

Ostali poslovni prihodi iskazani su u iznosu od 46.036 KM i odnose se na prihode po osnovu rabata po Ugovorima sa Vladajućim društvom od 37.390 KM i prihode od zakupa poslovnih prostorija od 8.646 KM.

Preporuka:

- *uspostaviti potpune kontrole i evidencije o proizvedenim i isporučenim količinama uglja u skladu sa zaključenim ugovorima, s ciljem tačnog i potpunog iskazivanja prihoda, kao i zaštite imovine Društva.*

6.1.1.2 Ostali prihodi i dobici

Ostali prihodi i dobici, iskazani u iznosu od 133.183 KM, najvećim dijelom se odnose na prihode od otpisa obaveza (65.355 KM), prodaje pomoćnog materijala – daske, limovi pragovi i slično (44.104 KM) i konstatovane viškove po popisu (23.724 KM). Prihodi od otpisa obaveza iskazani su po osnovu Zapisnika o sravnjenju sa Rudnikom mrkog uglja Breza (39.969 KM) i po osnovu povrata više isplaćenih sredstava po tužbi Vitexa d.o.o. Visoko (22.602 KM).

6.1.2 Rashodi

U finansijskim izvještajima iskazani su rashodi od 14.121.703 KM kako slijedi: KM

	1. 1. -31. 12. 2018.	1. 1. - 31. 12. 2017
RASHODI	14.121.703	14.128.297
Poslovni rashodi:	14.072.426	13.914.208
Materijalni troškovi	1.682.520	1.305.198
Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	9.513.606	9.508.934
Troškovi proizvodnih usluga	921.835	962.535
Amortizacija	1.575.153	1.051.862
Troškovi rezervisanja	68.663	0
Nematerijalni troškovi	317.003	1.032.039
(Povećanje) smanjenje vrijednosti zaliha učinaka	(6.354)	53.640
Finansijski rashodi	31.350	90.337
Ostali rashodi i gubici	1.641	123.752
Rashodi iz osnova usklađivanja računovodstvenih politika i ispravki	16.286	0

6.1.2.1 Poslovni rashodi

Poslovni rashodi iskazani su u iznosu od 14.072.426 KM i čine ih: materijalni troškovi, troškovi plaća i ostalih ličnih primanja zaposlenika, troškovi proizvodnih usluga, amortizacije, rezervisanja i nematerijalni troškovi.

Materijalni troškovi

Materijalni troškovi iskazani su u iznosu od 1.682.520 KM, a odnose se na: utrošene sirovine i materijal od 1.061.147 KM, energiju i gorivo od 470.490 KM, rezervne dijelove od 97.902 KM i otpis sitnog inventara, ambalaže i autoguma u iznosu od 52.981 KM.

Utrošene sirovine i materijal knjigovodstveno su iskazane na osnovu mjesečnog prometa materijalnog knjigovodstva, a na osnovu naloga za trebovanja i izdatog materijala sa skladišta za redovan rad Društva, a odnose se na utrošene čelične podgrade, rudno drvo, upaljače, eksploziv, elektrode i drugi materijal.

Utrošena energija i gorivo iskazana je u iznosu od 470.490 KM i najvećim dijelom se odnosi na utrošenu električnu energiju za proizvodnju (290.239 KM), i administraciju (36.665 KM), utrošeno gorivo za neposrednu proizvodnju (120.312 KM) i putnička vozila (11.141 KM). Iskazano gorivo utrošeno za proizvodne svrhe najvećim dijelom upotrebljavano je za radne mašine i motorna vozila: utovarivače, kamione i kombi vozilo. Prema odredbama člana 36. Zakona o akcizama u BiH,¹ dizel gorivo koje se koristi za potrebe rudnika, u količini koju odobri Upravni odbor Uprave za indirektno oporezivanje BiH, oslobođeno je plaćanja putarine. Za 2018. godinu, Društvu je odobrena nabavka dizel goriva na koje se ne plaća putarina u količini od 165.000 litara. Međutim, iako ima pravo, Društvo ne koristi gorivo bez putarine s obzirom na to da ne raspolaže mehanizacijom koja se koristi u krugu rudnika, tj. nema neregistrovanih radnih mašina koje koriste gorivo oslobođeno od plaćanja putarine.

Nabavljeno dizel gorivo se skladišti na internoj benzinskoj pumpi koju koristi Društvo za sipanje u mašine i motorna vozila. Izdavanje nafte sa pumpe se vrši na osnovu ovjerenih pojedinačnih trebovanja za svako vozilo, koje sadrži podatke o traženim i izdatim količinama i potpisano od strane primaoca – vozača vozila. Odlukom o ostvarivanju prava i načinu upotrebe službenih vozila utvrđena je obaveza šefa klasirnice i autosaoobraćaja da sačinjavaju informacije o potrošnji goriva, maziva i ulja, svih vozila (putnička, teretna i radne mašine) polugodišnje i godišnje za svako vozilo pojedinačno, sa kraćim opisom i prijedlogom za unapređenje stanja. Za svako vozilo se vode evidencije o dnevnoj i mjesečnoj potrošnji goriva i sačinjava pregled o ukupnoj potrošnji goriva po mjesecima, kao i potrošnja po efektivnim satima rada ili pređeni kilometri ili po turi vožnje. Tako je, naprimjer, različita potrošnja kod DAF teretnih motornih vozila u decembru kod jednog vozila iznosila 0,44 litra/km, dok je kod drugog iznosila 0,535 litara/km, ali bez datih prijedloga za unapređenje stanja, u skladu sa navedenom Odlukom. Iako je Društvo osiguralo evidencije o utrošenom gorivu, internim aktom nisu utvrđeni normativi utroška goriva za vozila i radne mašine, niti su instalirani drugi mehanizmi praćenja utroška goriva, na osnovu čega bi se vršio adekvatan nadzor nad potrošnjom goriva.

Na osnovu navedenog zaključujemo da Društvo nije na adekvatan način internim procedurama propisalo kontrolu i praćenje utroška goriva kroz utvrđivanje normativa za potrošnju goriva, niti je na drugi način osigurana kontrola i adekvatan nadzor nad potrošnjom goriva.

Preporuka:

- **interni akt o ostvarivanju prava i načinu upotrebe službenih vozila u potpunosti primjenjivati;**
- **utvrditi normative utroška goriva i osigurati i provoditi adekvatan nadzor nad potrošnjom goriva.**

Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja

Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja iskazani su u iznosu od 9.513.606 KM i čine 67,6% poslovnih rashoda, a njihova struktura je:

	KM
Troškovi plaća i ostalih primanja zaposlenih	9.513.606
Troškovi plaća	6.199.882
Troškovi naknada plaća	2.009.560
Troškovi službenih putovanja zaposlenih	21.586
Troškovi ostalih primanja i naknada prava zaposlenih (topli obrok, prevoz, regres i drugo)	1.255.260
Troškovi naknada članovima odbora, komisija	27.318

¹ „Sl. glasnik BiH“, broj 49/09, 49/14, 60/14 i 91/17

Obračun plaća i naknada definisan je Pravilnikom o radu i Pravilnikom o mjerilima i normama rada, visini iznosa satnice, normativima i kriterijima za vrednovanje ostvarenih rezultata za dodatak po osnovu radnog učinka norme i za otežane uslove rada. Osnovna plaća je proizvod neto satnice, koeficijenta složenosti poslova koje radnik obavlja i ostvarenog fonda sati. Utvrđena je neto satnica u minimalnom iznosu od 2,50 KM po satu u skladu sa Kolektivnim ugovorom o pravima i obavezama poslodavaca i radnika u oblasti rudarstva u FBiH. Mjesečnim odlukama direktora se utvrđuje vrijednost satnice koja se kretala u rasponu od 2,50 do 2,65 KM. Pravilnikom o radu koeficijenti složenosti poslova svakog radnog mjesta utvrđeni su u rasponu od 1 do 4, a Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta definisani su koeficijenti za radna mjesta. Pored osnovne plaće, Pravilnikom o radu utvrđena su prava na uvećanu plaću za rad noću, prekovremeni rad, rad u dane praznika i sedmičnog odmora, otežane i posebno otežane uslove rada, minuli rad od 0,6% za svaku godinu radnog staža, a maksimalno do 20%, na osnovu kojih je i vršen obračun plaća u Društvu. Pored neto plaća, zaposlenicima su svaki mjesec obračunata i isplaćena uvećanja osnovne plaće za efektivne radne sate zbog otežanih uslova rada u rudniku (buka, vlaga, prašina, blato, mračne prostorije i drugo), koje su u 2018. godini iznosile 479.308 KM. Navedena uvećanja predviđene su za sve zaposlenike u neproizvodnim organizacionim jedinicama (2 – 8%) i proizvodnim (6 – 35%), kako je definisano Pravilnikom o mjerilima i normama rada, visini iznosa satnice, normativima i kriterijima za vrednovanje ostvarenih rezultata rada, koji je donio Nadzorni odbor u maju 2018. godine. Također, Pravilnikom su plaće uvećane i za individualnu normu po osnovu ostvarenja proizvodnje komercijalnog uglja, koja je iznosila od 1 do 47%, koliko je iznosila za kopače u rudniku, i obračunavala se za sve zaposlene kako u proizvodnim tako i u neproizvodnim organizacionim jedinicama. Ukupno uvećanje plaće po osnovu individualne norme u 2018. godini iznosilo je 302.439 KM.

Pravilnikom nisu jasno definisani kriteriji za ostvarenje individualne norme samo u slučajevima ostvarenja planirane norme, posebno uzimajući u obzir da je ostvaren manji fizički obim proizvodnje u odnosu na plan, a i u odnosu na prethodnu godinu. Također, osnova za obračun plaća su radne liste u kojima su iskazani procenti uvećanja plaća po osnovu individualne norme, bez relevantne podloge za iskazane procenete uvećanja plaća. Predviđena povećanja plaća za zaposlene u neproizvodnim organizacionim jedinicama nisu osnovana niti opravdana, jer nisu direktno vezana za ostvarenje proizvodnje.

Plaća direktora i izvršnih direktora utvrđena je ugovorima o položaju, ovlaštenjima, pravima i odgovornostima direktora i izvršnih direktora. Plaća direktora je utvrđena u visini od 3,6 prosječne plaće isplaćene u Federaciji BiH, a plaće izvršnih direktora u visini od 3,3 prosječne plaće isplaćene u Federaciji BiH. Prema ugovorima sa direktorom i izvršnim direktorima za vrijeme obavljanja funkcije, definisano je da nemaju pravo na stimulaciju, plaćeni prekovremeni rad i rad u komisijama. Međutim, prema obračunskim listama direktora i izvršnih direktora, plaće su uvećane po osnovu individualne norme, dodatak na otežane uslove rada i štaba preduzeća u slučaju nesreće, kao i članstva u vatrogasnoj četi. Pravo na mjesečnu naknadu za rad u stanici za spašavanje utvrđeno je članom 197. Pravilnika o radu, s tim da u tom slučaju nema pravo na naknadu za topli obrok i prevoz. Naknade su obračunavane svaki mjesec. Tako je direktoru na ime ovih naknada u jednom mjesecu plaća uvećana za 255 KM, a da nije umanjen topli obrok. **S obzirom na to da je ugovorima sa direktorom i izvršnim direktorima utvrđeno da nemaju pravo na stimulaciju, plaćeni prekovremeni rad i rad u komisijama, kao i da po svojoj funkciji trebaju biti uključeni i pratiti rad jedinice za spašavanje i vatrogasne jedinice, obračun i isplata ovih naknada na plaću nisu opravdane.**

Najveća plaća u Društvu je plaća direktora u iznosu od 3.816 KM (sa minulim radom, oporezivim dijelom toplog obroka, individualnom normom i drugim dodacima). Najniža plaća iznosi 644 KM, a prosječna plaća je 1.259 KM.

Troškovi službenih putovanja zaposlenih iskazani su u iznosu od 21.586 KM i najvećim dijelom se odnose na upotrebu vlastitog auta na službenom putovanju od 16.136 KM i dnevnice na službenom putovanju u zemlji u iznosu od 5.450 KM.

Troškovi ostalih primanja i naknada zaposlenih iskazani su u iznosu od 1.255.260 KM i u najvećem dijelu se odnose na: topli obrok (752.565 KM), regres za korištenje godišnjeg odmora (135.131 KM), otpremnine (132.177 KM), troškove jubilarnih nagrada – Dan rudara i vjerske blagdane (128.124 KM) i prevoz zaposlenika (80.686 KM).

Naknade za topli obrok iskazane su u iznosu od 752.565 KM i odnose se na neoporezivi dio toplog obroka, dok je oporezivi dio toplog obroka iskazan u bruto plaćama u iznosu od 286.086 KM. Naknada je utvrđena Pravilnikom o radu i mjesečnim odlukama direktora u iznosu od 14 KM po radnom danu. Odlukom direktora utvrđeni iznos od 14 KM, koji se dijeli na neoporezivi dio od 1% prosječne plaće u Federaciji BiH i oporezivi dio na koji su obračunati pripadajući porezi i doprinosi koji nisu izmireni.

Naknada troškova prevoza na posao i sa posla iskazana je u iznosu od 80.686 KM, a utvrđena je Pravilnikom o radu, prema kojem pravo na naknadu prevoza na posao i sa posla ostvaruju zaposlenici za efektivne radne dane, čije je mjesto stanovanja udaljeno preko tri kilometra od mjesta rada, u visini cijene karte za tu relaciju.

Regres za korištenje godišnjeg odmora iskazan je u iznosu od 135.131 KM, a definisan je Pravilnikom o radu, kojim je utvrđena naknada u visini od 50% do 70% prosječne neto plaće u Federaciji BiH, a Uprava Društva u dogovoru sa Sindikatom i Upravom utvrđuje visinu zavisno od finansijskih mogućnosti. Odlukom Uprave od 21. 2. 2018. godine određena je visina regresa za 2018. godinu od 430,13 KM, odnosno 50% prosječne neto plaće u FBiH iz prethodne godine.

Otpremnine su iskazane u iznosu od 132.177 KM i obračunate su u visini od šest prosječnih plaća u Federaciji BiH ili šest prosječnih plaća radnika ostvarenih u prethodnom kvartalu, kako je definisano Pravilnikom o radu.

Jubilarni i druge nagrade zaposlenim iskazane su u iznosu od 128.124 KM i najvećim dijelom se odnose na isplate po Odluci direktora od 13. 12. 2018. godine za Dan rudara od 121.200 KM (300 KM po zaposlenom), koje su predviđene Pravilnikom o radu u visini od 30% prosječne plaće isplaćene u FBiH.

Troškovi naknada članovima odbora iskazani su u iznosu od 27.318 KM za naknade članovima Nadzornog odbora. Naknade su utvrđene ugovorima o pravima, obavezama i odgovornostima, po kojim predsjedniku Nadzornog odbora mjesečna naknada iznosi jedna prosječna neto plaća u FBiH, a članovima je umanjena za 20% u odnosu na predsjednika.

Na osnovu naprijed navedenog ne možemo potvrditi da je interni akt osnovan u dijelu definisanja prava na individualne norme zaposlenicima. Također, uvećanja plaća direktoru i izvršnim direktorima po osnovu individualne norme, otežanih uslova rada i štaba preduzeća u slučaju nesreće nisu u skladu sa potpisanim ugovorima o položaju, ovlaštenjima, pravima i odgovornostima direktora i izvršnih direktora.

Preporuke:

- **preispitati osnovanost i opravdanost povećanja plaće i načina obračuna individualnih normi zaposlenicima, koje su definisane internim aktom;**
- **obračun plaća direktoru i izvršnim direktorima vršiti u skladu sa zaključenim ugovorima o položaju, ovlaštenjima, pravima i odgovornostima.**

Troškovi proizvodnih usluga

Troškovi proizvodnih usluga iskazani su u iznosu od 921.834 KM i odnose se na transportne usluge u drumskom saobraćaju (679.837 KM), usluge održavanja opreme i transportnih sredstava (137.419 KM), troškove razvoja – analize uglja (57.270 KM) i troškove ostalih usluga (47.309 KM).

Troškovi transportnih usluga u drumskom saobraćaju odnose se na prevozavnog uglja od separacije rudnika do Termoelektrane Kakanj i Termoelektrane Tuzla. Društvo je za navedeni prevoz angažovalo „Kakanj-Promet“ d.o.o. po zaključenim ugovorima, s obzirom na to da ne raspolaže dovoljnim brojem kamiona za prevoz uglja. Zaključenim ugovorima su definisane jedinične cijene prevoza po toni uglja i za prevoz uglja na relaciji „Separacija Društva – Termoelektrana Kakanj“ jedinična cijena do aprila je iznosila 5,24 KM/t, a od maja 5,29 KM/t, dok je za prevoz na relaciji „Separacija Društva – Termoelektrana Tuzla“ jedinična cijena 16,27 KM/t. Društvo nije internim aktom uredilo način praćenja utovarenih količina uglja na vozila vanjskih prevoznika, već se fakturisanje prevezenih količina vrši na osnovu izvještaja prevoznika o svim pojedinačnim prevezenim količinama uglja i brojem

otpremnice izdate od Društva. Količine navedene u izvještaju i u otpremnicama se ne slažu, odnosno manja je količina u otpremnicama u odnosu na iskazanu u izvještaju o prevezenim količinama. **Za prevezene količine se kao relevantna uzima količina izvagana na vagama koje su instalirane u TE Kakanj i TE Tuzla i iste predstavljaju osnovu za fakturisanje.**

Također, izvršenim uvidom u dokumentaciju konstatovali smo da je fakturisanje prevoza za oktobar bilo po većoj cijeni od ugovorene, i to po 5,57 KM/t, što za prevezenu količinu od 4.315,16 t predstavlja razliku od 1.208 KM u odnosu na ugovorenu.

S obzirom na to da se radi o prevozu uglja na relaciji od oko 45 kilometara, a otpremnica nije relevantan dokument o količinama koje su izašle sa Separacije, nismo se uvjerali da je Društvo osiguralo potpunu kontrolu isporučenih količina, niti da se pratilo izvršenje ugovora prema ugovorenoj cijeni.

Preporuka:

- **donijeti interni akt kojim bi se uredio način praćenja utovarenih količina uglja na vozila vanjskih prevoznika i osigurati potpunu kontrolu prevezenih količina uglja koje su isporučene sa Separacije u termoelektrane Kakanj i Tuzla, kako bi iste bile usaglašene sa primljenim količinama.**

Amortizacija

Troškovi amortizacije iskazani su u iznosu od 1.575.153 KM. Obračun se vrši putem vremenske amortizacije linearnom metodom za svako sredstvo pojedinačno, u skladu sa Nomenklaturom stalnih sredstava sa amortizacijskim stopama i vijekom trajanja.

Troškovi rezervisanja

Troškovi rezervisanja iskazani su u iznosu od 68.663 KM i odnose se na rezervisanja po osnovu Sporazuma o izvršenju sudskih presuda iz radnih odnosa i izmirenju obaveze prema Javnom preduzeću Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo, Zavisno društvo Rudnik mrkog uglja „Kakanj“ po osnovu diobenog bilansa, za koju je direktor Društva donio Odluku 15. 8. 2018. godine da se za 2018. godinu izvrši rezervisanje od 30.000 KM.

Nematerijalni troškovi

Nematerijalni troškovi iskazani su u iznosu od 317.003 KM i čine ih: porezi, naknade i takse u iznosu od 83.124 KM, neproizvodne usluge od 72.608 KM, članski doprinosi od 59.482 KM, premije osiguranja od 38.305 KM, platni promet od 21.882 KM, reprezentacija u iznosu od 18.145 KM, poštanske i telekomunikacijske usluge od 17.156 KM i ostali nematerijalni troškovi od 6.301 KM.

Troškovi poreza, naknada i taksi (83.124 KM) najvećim dijelom se odnose na troškove koncesija za ugali u iznosu od 43.337 KM, sudske i ostale takse u iznosu od 15.592 KM i ostale troškove poreza i naknada na teret Društva u iznosu od 11.585 KM. Koncesione naknade su iskazane na osnovu kvartalnih računa Ministarstva privrede Srednjobosanskog kantona, prema kvartalnim obavještenjima Društva o iskopenim količinama i Zapisniku, od 7. 3. 2019. godine, o konačnom obračunu godišnje naknade za koncesije.

U okviru navedenih troškova evidentirana je mjesečna neto naknada od po 500 KM zaposleniku Društva, što na godišnjem nivou iznosi 6.000 KM, odobrena Odlukom direktora Društva iz 2011. godine za obavljanje poslova za Nadzorni odbor, bez utvrđivanja konkretnih poslova i zadataka. Ne možemo potvrditi opravdanost ovih isplata s obzirom na to da se radi o redovnim poslovima za potrebe Društva.

Preporuka:

- **preispitati opravdanost naknade zaposleniku Društva za obavljanje poslova za Nadzorni odbor po osnovu odluke iz 2011. godine kojom nije jasno definisan opis poslova, a naknada se isplaćuje svaki mjesec.**

6.1.3 Finansijski rezultat

Društvo je u 2018. godini iskazalo negativan finansijski rezultat (gubitak) u iznosu od 1.785.708 KM, dok je u 2017. godini gubitak iznosio 1.068.433 KM.

Ne možemo potvrditi iskazani finansijski rezultat, s obzirom na to da Društvo:

- nije izvršilo rezervisanja po osnovu rekultivacije zemljišta (tačka 6.2.4 Izvještaja);
- nije izvršilo procjenu umanjenja vrijednosti stalnih sredstava u skladu sa zahtjevima MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava (tačka 6.2.1 Izvještaja);
- zalihe nije vrednovalo u skladu sa zahtjevima MRS-a 2 – Zalihe (tačka 6.2.2.1 Izvještaja);
- nije izvršilo rezervisanja po aktuelnim sudskim sporovima u skladu sa MRS-om 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva (tačka 8. Izvještaja)
- nije izvršilo rezervisanja obaveza za kamate i pripadajuće troškove pokretanja postupka prinudne naplate za neplaćene doprinose (PIO, zdravstvo i nezaposlene) od 6.568.110 KM, koliko je utvrđeno rješenjima Porezne uprave FBiH – Kantonalni porezni ured Novi Travnik (tačka 6.2.4 Izvještaja).

Nadzorni odbor Društva je na sjednici održanoj 15. 4. 2019. godine donio Odluku kojom je utvrđeno da će gubitak rasporediti na poziciju akumulirani gubitak.

Skupština Društva nije donijela konačnu odluku o pokriću gubitka za 2018. godinu.

6.2 BILANS STANJA

6.2.1 Stalna sredstva i dugoročni plasmani

Struktura stalnih sredstava i dugoročnih plasmana na datum bilansa iskazana je:

	KM	
	31. 12. 2018.	31. 12. 2017.
STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI	37.867.098	34.877.637
Nematerijalna sredstva	8.758	9.060
Nekretnine, postrojenja i oprema	37.858.340	34.868.577

Nematerijalna sredstva iskazana su u iznosu od 8.758 KM (nabavna vrijednost 41.800 KM, ispravka vrijednosti 33.042 KM), a odnose se na računarske programe (softvere) koji su u potpunosti amortizovani i na „Studiju opravdanosti dodjele koncesije za eksploataciju mrkog uglja na ležištu Bila kod Travnika – lokalitet Travnik – Zenica“ nabavne vrijednosti od 9.060 KM. Društvo primjenjuje linearnu metodu amortizacije kroz procijenjeni vijek trajanja od pet godina.

Struktura i promjene na **nekretninama, postrojenjima i opremi** daju se u sljedećoj tabeli:

Opis	Zemljišta	Građevinski objekti	Postroj. i oprema	Alati, pogonski i kanc. namj.	Transportna sredstva	Avansi i mat. sredst. u pripremi	Ukupno
1	2	3	4	5	6	7	8
1 Nabavna vrijednost							
na dan 1. 1. 2018.	7.887.511	27.481.634	8.573.262	68.896	652.374	4.427.356	49.091.033
direktna povećanja u 2018.				68	12.871	4.537.307	4.550.246
prenos sa pripreme		3.273.542	1.519.640			(4.793.182)	0
otuđenje i rashodovanje							0
na dan 31. 12. 2018.	7.887.511	30.755.176	10.092.902	68.964	665.245	4.171.481	53.641.279
2 Akumulirana amortizacija							
na dan 1. 1. 2018.		8.944.953	4.694.708	59.993	522.801		14.222.455
amortizacija za 2018.		778.650	752.052	1.693	28.089		1.560.484
otuđenje i rashodovanje							
na dan 31. 12. 2018.	0	9.723.603	5.446.760	61.686	550.890		15.782.939
3 Neto knjigovod. vrijednost							
na dan 1. 1. 2018.	7.887.511	18.536.681	3.878.554	8.903	129.573	4.427.356	34.868.578
na dan 31. 12. 2018.	7.887.511	21.031.573	4.646.142	7.278	114.355	4.171.481	37.858.340

Zemljište je iskazano u iznosu od 7.887.511 KM i odnosi se na zemljišta jamskih kopova, puteve, građevinska, poljoprivredna, šumska i zemljišta za ostale namjene. Ukupna površina zemljišta iznosi 589.783 m² i u zemljišnim knjigama se najvećim dijelom vodi sa pravom raspolaganja, odnosno pravom korištenja.

Građevinski objekti iskazani su u iznosu od 21.031.573 KM, a čine ih zgrade uprave i administracije, radionice, garaže, magacini, rudarski objekti, mostovi, željeznička infrastruktura, klasirnice, bunari, trafostanice i kontejneri. Povećanje u iznosu od 3.273.542 KM najvećim dijelom se odnosi na završene investicije izgradnje prostorija u jami u iznosu od 1.848.289 KM, rekonstrukcije postrojenja u jami u iznosu od 750.277 KM i izgradnju transportno-ventilacionih hodnika u iznosu od 319.861 KM. Ove investicije su financirane iz sredstava dokapitalizacije Vladajućeg društva, uplaćenih u periodu od 2016. do 2018. godine i vlastitih sredstava. Na osnovu zapisnika komisija za praćenje investicionih radova, u kojim je konstatovano da su investicije završene, donesene su odluke o aktiviranju istih.

Postrojenja i oprema iskazane su u iznosu od 4.646.142 KM (nabavne vrijednosti 10.092.902 KM, ispravke vrijednosti 5.446.760 KM), a čine ih oprema za eksploataciju i obradu uglja, elektro i mašinska oprema, oprema za obavljanje administrativnih poslova, laboratorijska oprema i slično. Povećanje vrijednosti postrojenja i opreme u iznosu od 1.519.640 KM odnosi se najvećim dijelom na rekonstrukciju gumenog transportera (349.152 KM), remont mašinske opreme (494.176 KM), nabavku reduktora (83.650 KM), jamske trafostanice (75.800 KM), kompresora (38.400 KM), motorne zaštitne sklopke (35.100 KM), govornog uređaja (31.000 KM) i ventilatora (30.000 KM).

Transportna sredstva iskazana su u iznosu od 114.355 KM, a čine ih putnički automobili, kamioni, tegljači, prikolice i autobus. Povećanje vrijednosti u iznosu od 12.871 KM odnosi se na nabavku rabljenog minibusa.

Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi iskazane su u iznosu od 4.171.481 KM, od čega se 3.736.737 KM ili 89,60% odnosi na ulaganja od 2012. do 2015. godine. Radi se o investicijama za koje su ulaganja davno završena, ali, prema Izvještaju popisne komisije, nije sačinjen zapisnik komisije Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije (u daljem tekstu: FMERI) o tehničkom prijemu, zbog čega nije izvršena kolaudacija i investicija stavljena u upotrebu. Radi se o sljedećim investicijama:

- izrada transportnog niskopa TN-4K,220-223-20-207-308 dubinskog dijela jame Grahovčići (1.460.769 KM) za koji je Odluka o investicionom ulaganju donesena 2012. godine, a predviđeni rok završetka poslova je 2013. godina. Najveća ulaganja bila su u 2013. godini (1.054.761 KM), a posljednje ulaganje bilo je u 2014. godini (216.666 KM);
- izrada glavnog transportnog ventilacionog hodnika i niskopa VI bloka jame Grahovčići (732.118 KM) za koji je Odluka o investicionom ulaganju donesena 2013. godine, a predviđeni rok završetka poslova je 2014. godina. Ulaganja su izvršena u 2013. (567.381 KM) i 2014. godini (164.737 KM);
- izrada niskopa Grahovčići sjevernog dijela jame Grahovčići (397.986 KM) za koji je Odluka o investicionom ulaganju donesena 2012. godine, a predviđeni rok završetka je 2013. godina;
- izrada transportno-ventilacionih hodnika k.315-318 u jami (336.172 KM) za koji je Odluka o investicionom ulaganju donesena 2015. godine, sa predviđenim rokom završetka radova od jedan mjesec. Ulaganja su izvršena u 2015. godini;
- izrada prostorija TVU k.377-400 m i TVU k.320-335 m sa ugradnjom čelične lučne podgrade (407.708 KM) za koje su Odluke o investicionom ulaganju donesene 2015. godine, sa predviđenim rokom završetka radova od dvije godine. Ulaganja su izvršena u 2015. godini.

Na osnovu navedenog, s obzirom na to da Društvo nije poduzelo aktivnosti na pribavljanju zapisnika o tehničkom prijemu od resornog ministarstva, ne možemo potvrditi iskazano stanje investicija u toku i opravdanost navedenih ulaganja. Osim toga, Društvo nije izvršilo test na umanjenje vrijednosti investicija u toku kako bi utvrdilo odstupanje nadoknadive vrijednosti imovine od knjigovodstvenog iznosa, kako nalaže MRS 36 – Umanjenje vrijednosti imovine.

Preporuka:

- **na datum bilansa izvršiti test na umanjenje vrijednosti investicija u toku kako bi se utvrdilo odstupanje nadoknadive vrijednosti imovine od knjigovodstvenog iznosa, u skladu sa MRS-om 36 – Umanjenje vrijednosti imovine.**

Amortizacija stalnih sredstava vrši se linearnom metodom otpisa po minimalnim stopama iz „Nomenklature sredstava koja se amortizuju i minimalne stope amortizacije“, a koje važeći Zakon o porezu na dobit priznaje u trošak perioda. Stope amortizacije date su u sljedećoj tabeli:

Grupa sredstava	Vijek trajanja (god.)	Stopa amortizacije (%)
Nematerijalna sredstva	5	20
Građevinski objekti	od 10 do 80	10 – 1,25
Postrojenja i oprema	od 5 do 40	10 -2,5
Ostala oprema	od 3 do 5	33,33 – 20

Procjena vrijednosti umanjenja sredstava

Društvo na datum bilansa, kao ni ranijih godina, **nije vršilo procjenu** postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, niti je vršena procjena nadoknadive vrijednosti za takva sredstva, shodno paragrafu 9 i ostalim zahtjevima iz MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti imovine.

S obzirom na to da imovina predstavlja značajnu stavku u Bilansu stanja Društva, ne možemo potvrditi da su finansijski izvještaji sastavljeni u skladu sa članom 33. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, kojim je jasno definisana obaveza primjene MRS-a.

Preporuke:

- **na datum bilansa vršiti procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno procjenu nadoknadive vrijednosti takvog sredstva, u skladu sa zahtjevom MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava;**
- **prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja u potpunosti primjenjivati Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH, MRS i MSFI.**

Vlasništvo nad nekretninama

Društvo ima uspostavljenu bazu podataka o zemljištu i građevinskim objektima kojima raspolaže. Baza podataka sačinjena je na osnovu zemljišnoknjižnih izvadaka i posjedovnih listova. Uvidom u istu konstatovali smo da je u zemljišnoknjižnim izvacima i posjedovnim listovima u značajnom broju upisano pravo korištenja, pravo raspolaganja, ali isto nije u posjedu Društva, već je u posjedu općina ili drugih pravnih i fizičkih lica.

Preporuka:

- **intenzivirati aktivnosti vezane za obezbjeđenje dokaza o vlasništvu i uknjižbi nekretnina kod nadležnih sudova.**

Hipoteke i založno pravo

Društvo ima ograničenja u raspolaganju imovinom u ukupnom iznosu od 21.886.500 KM. Na navedenim nekretninama upisano je založno pravo u korist Porezne uprave FBiH zbog neizmirenih poreznih obaveza.

6.2.2 Tekuća sredstva

6.2.2.1 Zalihe i sredstva namijenjena prodaji

Na datum bilansa iskazane su sljedeće zalihe:

	KM	
	31. 12. 2018.	31. 12. 2017.
ZALIHE	1.015.479	851.270
Sirovine, materijal, rezervni dijelovi i sitan inventar	996.079	838.224
Sirovine i materijal	532.929	423.274

Rezervni dijelovi	430.112	391.717
Autogume i ambalaža	96.196	71.455
Alat i sitan inventar	176.629	111.718
Ispravka vrijednosti	(239.787)	(159.941)
Gotovi proizvodi	19.400	13.046

Zalihe sirovina, materijala, rezervnih dijelova i sitnog inventara iskazane su u iznosu od 996.079 KM, a čine ih zalihe materijala i rezervnih dijelova, dok se za sitan inventar i autogume koristi metod 100% otpisa.

Računovodstvenim politikama Društva utvrđeno je da se zalihe vode po prosječnim cijenama i da se na datum izvještavanja o finansijskom položaju (godišnjem obračunu) vrši procjena neto prodajne vrijednosti zaliha. Međutim, Društvo nije na datum bilansa vršilo procjenu neto prodajne vrijednosti zaliha sirovina, materijala i rezervnih dijelova u skladu sa zahtjevima MRS-a 2 – Zalihe. Prema prezentiranoj starosnoj strukturi zaliha, na zalihe preko godinu dana odnosi se 124.859 KM ili 12,53% od ukupnih zaliha i uglavnom se radi o zalihama koje nisu imale prometa u 2018. godini. **S obzirom na to da Društvo nije izvršilo procjenu prodajne vrijednosti zaliha u skladu sa članom 117. Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama i da nije izvršeno redovno, godišnje vrednovanje, odnosno usklađivanje zaliha u skladu sa MRS-om 2 – Zalihe, ne možemo utvrditi efekte koje bi navedeno usklađivanje imalo.**

Gotovi proizvodi iskazani su u iznosu od 19.400 KM i odnose se na zalihe iskopanog komercijalnog uglja u bunkeru separacije (251,13 tona). Obračun proizvodnje radi se dva puta godišnje (po polugodišnjem i godišnjem obračunu) na osnovu obračuna cijene koštanja uglja po toni iskopanog uglja. U obračun se uzimaju ukupni ostvareni proizvodni troškovi poslovanja Društva, koji se dijele sa ukupnom ostvarenom proizvodnjom uglja i dobiva se cijena koštanja/t. Prosječna cijena koštanja po konačnom obračunu iznosila je 77,25 KM/t. Popis zaliha uglja izvršen je na osnovu vaganja na depou separacije. U toku 2018. godine ostvarena je proizvodnja u ukupnoj količini od 144.652 tone, a ostvarena je realizacija od 144.575 tona uglja.

Preporuka:

- **vršiti procjenu neto prodajne vrijednosti zaliha, odnosno usklađivanje vrijednosti zaliha u skladu sa MRS-om 2 – Zalihe i Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama.**

6.2.2.2 Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina na dan 31. 12. 2018. godine iskazana je u iznosu od 6.861 KM, prema sljedećoj strukturi:

	KM	
	31. 12. 2018.	31. 12. 2017.
Gotovina	6.861	6.895
Transakcijski računi – domaća valuta	426	426
Transakcijski računi – strana valuta	100	100
Blagajna	6.335	6.369

Društvo ima otvorene transakcijske račune kod: Addico banke, IKB banke Zenica i INTESA SANPAOLO banke, gdje se vodi glavni račun Društva. Na glavnom računu Društva stanje je 0,00 KM, jer se svakodnevno vrši zapljena raspoloživih novčanih sredstava po rješenjima Porezne uprave FBiH, Kantonalnog poreznog ureda Novi Travnik od 27. 6. 2016. i 14. 11. 2018. godine. Rješenjima se Društvo ograničava pravo raspolaganja novčanim sredstvima, osim plaćanja svih poreznih obaveza, uplate doprinosa na plaće i izdataka neophodnih za obavljanje osnovne funkcije djelatnosti. **Društvo se zabranjuje da obaveze izmiruje gotovim novcem i obračunskim plaćanjem (kompenzacijom, cesijom, asignacijom, preuzimanjem duga).** Za sva plaćanja Društvo je sačinjavalo izjavu o prioritetima sa specifikacijom pojedinačnih plaćanja sa transakcijskog računa, po kojim se vršio povrat zaplijenjenih sredstava. Tako je prema Izvodu otvorenih stavki INTESA SANPAOLO banke na dan 31. 12. 2018. godine na ostalim depozitima – zaplijenjena sredstva po rješenjima iskazano 366.360 KM, a za koja se ne vodi evidencija u okviru novčanih sredstava. Uvidom u knjigovodstvene evidencije konstatovali smo da je Društvo iskazalo 300.960 KM zaplijenjenih sredstava po rješenjima Porezne uprave FBiH na poziciji

aktivnih vremenskih razgraničenja – unaprijed plaćeni rashodi, iako se radi o novčanim sredstvima koja se koriste za prioritetna plaćanja, zbog čega nije izvršena pravilna klasifikacija u skladu sa Pravilnikom o kontnom okviru, sadržaju konta i primjeni kontnog okvira za privredna društva.¹

S obzirom na to da Društvo nije iskazalo novčana sredstva prenesena na poseban račun po rješenjima Porezne uprave FBiH, ne možemo potvrditi iskazani iznos novčanih sredstava za iznos od 366.360 KM, koliko je evidentirano kod INTESA SANPAOLO banke na dan 31. 12. 2018. godine na ostalim depozitima – zaplijenjena sredstva po rješenjima. Također, na poziciji aktivnih vremenskih razgraničenja – unaprijed plaćeni rashodi, nije iskazan tačan iznos zaplijenjenih sredstava po rješenjima Porezne uprave FBiH, odnosno manje je iskazano 65.400 KM, zbog čega Društvo nema tačne i pouzdane evidencije o novčanim sredstvima, što nije u skladu sa članom 11. stav 2. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Preporuke:

- *novčana sredstva koja Društvo koristi za prioritetna plaćanja iskazivati na odgovarajućim pozicijama novčanih sredstava u skladu sa Pravilnikom o kontnom okviru, sadržaju konta i primjeni kontnog okvira za privredna društva;*
- *poduzeti aktivnosti na tačnim i pouzdanim evidencijama o novčanim sredstvima u skladu sa članom 11. stav 2. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.*

Blagajničko poslovanje nije uređeno internim aktom, samo su se mjesečno donosile odluke o utvrđivanju blagajničkog maksimuma u iznosu od 10.000 KM, zbog sigurnosnih i zaštitnih uslova rada u jami. Putem blagajne se vrši naplata uglja od fizičkih lica, a isplate su vršene po računima za gorivo i reprezentaciju, gdje su pojedini računi iznosili i do 319 KM. Odlukom od 27. 12. 2018. godine o troškovima reprezentacije za obilježavanje Dana rudara i Nove Godine, odobreno je 12.000 KM za osiguranje radnih sastanaka, prigodnih poklona (kalendari, rokovnici, suveniri) podjele pite radnicima, organizacije zakuske za pohvaljene radnike. Sredstva su se dijelom isplatila putem blagajne, iako je Uredbom o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem² ograničeno plaćanje dobara i usluga do 200 KM. Također, Društvo je zabranjeno da obaveze izmiruje gotovim novcem i ima obavezu da sav gotov novac ostvaren obavljanjem djelatnosti položi na račun, prema Rješenju Porezne uprave FBiH – Kantonalni porezni ured Novi Travnik, o ograničenom raspolaganju sredstvima na računu od 14. 11. 2018. godine, kao i ranijim rješenjima.

Preporuka:

- *blagajničko poslovanje urediti internim aktom, a plaćanja sa blagajne vršiti u skladu sa Uredbom o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem, kao i Rješenjem Porezne uprave FBiH – Kantonalni porezni ured Novi Travnik.*

6.2.2.3 Kratkoročna potraživanja, kratkoročni plasmani i aktivna vremenska razgraničenja

Na datum bilansa, u finansijskim izvještajima iskazana su sljedeća kratkoročna potraživanja:	KM	
	31. 12. 2018.	31. 12. 2017.
POTRAŽIVANJA, PLASMANI I AVR	2.238.893	1.715.244
Kratkoročna potraživanja	1.878.660	1.656.481
Potraživanja od povezanih pravnih lica	850.773	962.837
Potraživanja od kupaca u zemlji	375.801	168.955
Druga kratkoročna potraživanja	652.086	524.689
Potraživanja za PDV	83	554

¹ „Sl. novine FBiH“, broj 82/10;

² „Sl. novine FBiH“, broj 72/15 i 82/15

Aktivna vremenska razgraničenja	360.150	58.209
Struktura potraživanja od kupaca data je u sljedećoj tabeli:		
	31. 12. 2018.	31. 12. 2017.
Potraživanja od kupaca	1.226.574	1.131.792
Potraživanja od povezanih lica	850.773	962.837
(Ispravka vrijednosti potraživanja od povezanih lica)	-	-
Potraživanja od kupaca u zemlji	813.917	168.955
(Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca u zemlji)	(438.116)	-

Potraživanja od kupaca iskazana su u iznosu od 1.226.574 KM i odnose se na potraživanja od povezanih pravnih lica (Termoelektrane Kakanj i Tuzla) u iznosu od 850.773 KM i potraživanja od ostalih kupaca u neto iznosu od 412.657 KM, od čega je najveće potraživanje od Unis Energetika d.o.o. Sarajevo u iznosu od 317.599 KM. Društvo je donijelo Uputstvo za naplatu potraživanja, kojim je definisano da se za sva potraživanja kojima je isteklo vrijeme plaćanja upućuju opomene zbog neplaćanja. Ukoliko se nakon dostavljene opomene ne izvrši plaćanje, dostavljaju se opomene pred tužbu, nakon čega se dostavlja kompletna dokumentacija Pravnoj službi koja sačinjava tužbu nadležnom sudu. Na osnovu podnesenih tužbi vrši se preknjižavanje sa konta sumnjivih potraživanja na konta spornih potraživanja.

Prezentirana nam je ročna struktura potraživanja u kojoj su iskazana potraživanja do godinu i preko godinu dana, prema kojoj se od ukupnih potraživanja na ona od preko godinu dana odnosi 56.210 KM, za koja nije izvršena ispravka vrijednosti potraživanja na teret rashoda.

Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca iskazana je u iznosu od 438.116 KM i identična je iskazanim sumnjivim i spornim potraživanjima, što potvrđuje da se prilikom prenosa redovnih potraživanja na sumnjiva i sporna istovremeno vrši korekcija rezultata poslovanja na teret rashoda. Najveći iznos odnosi se na utužena potraživanja od „Vitezit“ d.o.o. Vitez u iznosu od 216.969 KM (za dug iz perioda 2012–2014. godine), za koji je dobijena presuda u korist Društva još u 2015. godini. S obzirom na to da je navedeno preduzeće nelikvidno i da presuda nije mogla biti naplaćena, Društvo je u 2017. godini pokrenulo postupak protiv FBiH, Vlade FBiH, koju zastupa Federalno pravobranilaštvo, radi naplate potraživanja, pozivajući se na to da je Vitezit d.o.o. Vitez u stečaju, iz čega proizilazi da je Vlada FBiH solidarni dužnik. Na osnovu toga, Općinski sud u Sarajevu je 26. 3. 2018. godine donio presudu u korist Društva. Federalno Pravobranilaštvo je uložilo žalbu, navodeći da nad preduzećem Vitezit d.o.o. nije proveden niti je započet stečajni postupak.

Druga kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 652.086 KM i odnose se potraživanja od Zavoda zdravstvenog osiguranja na ime naknada plaća i doprinosa za bolovanje preko 42 dana (649.834 KM) i potraživanja od zaposlenih (2.252 KM).

Aktivna vremenska razgraničenja iskazana su u iznosu od 360.150 KM, a najvećim dijelom u iznosu od 300.960 KM odnose se na novčana sredstva koja se nalaze na posebno izdvojenom računu kod banke, nad kojima Društvo ima ograničenja na osnovu blokade Porezne uprave FBiH. **Naime, radi se o novčanim sredstvima sa kojih se vrše prioritetna plaćanja i ne predstavljaju aktivna vremenska razgraničenja, već pripadaju novčanim sredstvima nad kojima Društvo ima ograničenja u upravljanju, što je šire pojašnjeno u tački 6.2.2.2 Izvještaja.**

U okviru aktivnih vremenskih razgraničenja, na poziciji unaprijed plaćenih obaveza iskazan je iznos od 52.223 KM koji se odnosi na doznačena sredstva iz Budžeta FBiH po osnovu Zakona o finansijskoj konsolidaciji rudnika za poreze na plaću, koja su odmah prosljeđena u Budžet Srednjobosanskog kantona. Navedeno potraživanje je evidentirano u 2015. godini, a rezultat je pretplate na obavezama za poreze na plaću po osnovu navedenog Zakona. Društvo nije izvršilo usaglašavanje po osnovu poreza na dohodak niti je poduzelo aktivnosti na povratu više uplaćenih sredstava. **S obzirom na to da nam nije prezentirana odgovarajuća dokumentacija koja bi potvrdila navedeno potraživanje i činjenicu da se ono iskazuje u finansijskim izvještajima Društva već duži niz godina, ne možemo potvrditi da se radi o unaprijed plaćenim troškovima.**

Preporuke:

- **za potraživanja od kupaca starija od godinu dana vršiti ispravku vrijednosti na teret rashoda;**
- **izvršiti usaglašavanje iskazanih potraživanja u okviru aktivnih vremenskih razgraničenja i izvršiti pravilno knjiženje na odgovarajućim bilansnim pozicijama.**

6.2.3 Kapital

Na datum bilansa iskazan je kapital sa sljedećom strukturom:

	KM	
	31. 12. 2018.	31. 12. 2017.
KAPITAL	1.566.203	2.517.013
Osnovni kapital	11.796.520	10.961.622
Rezerve	4.700.084	4.700.084
Neraspoređena dobit izvještajne godine	81.308	81.308
Gubitak ranijih godina	(13.226.001)	(12.157.568)
Gubitak izvještajne godine	(1.785.708)	(1.068.433)

Osnovni kapital iskazan je u iznosu od 11.796.520 KM i sastoji se od kapitala Društva prije dokapitalizacije (1.097.457 KM) i dokapitalizacijom Vladajućeg društva u periodu od 1. 1. 2011. do 31. 12. 2018. godine (10.699.063 KM), od čega se na 2018. godinu odnosi 834.898 KM.

Uvidom u posljednje Rješenje Općinskog suda u Travniku o izmjenama podataka u sudskom registru od 26. 7. 2018. godine, registrovani kapital je jednak osnovnom kapitalu iskazanom u finansijskim izvještajima.

Rezerve su iskazane u iznosu od 4.700.084 KM i odnose na uplate Vlade FBiH po osnovu Zakona o finansijskoj konsolidaciji rudnika uglja u FBiH¹ prema obračunatim, a neuplaćenim javnim prihodima u periodu od 2009. do 2015. godine, po osnovu izmirenja obaveza za PIO (3.833.023 KM) i poreza na plaću do 31. 12. 2008. godine (867.061 KM). Zakonom je definisano da će se sredstva koja Federacija ulaže u konsolidaciju rudnika uglja evidentirati kao povećanje učešća državnog kapitala, koji je ranije umanjivan uslijed iskazanih gubitaka u poslovanju. **Navedeno ulaganje Vlade FBiH nije registrovano u sudskom registru kao povećanje kapitala Društva.**

Gubitak tekuće godine iznosi 1.785.708 KM, što sa gubitkom prethodnih godina ukupno iznosi 15.011.709 KM i prelazi osnovni kapital Društva za 3.215.189 KM. U skladu sa Zakonom o finansijskom poslovanju² Društvo je 31. 7. 2018. godine sačinilo akt Trenutna situacija – sa kratkoročnim i dugoročnim mjerama u vezi upravljanja rizikom likvidnosti i dostizanja adekvatnosti kapitala za period 2018–2020. godine, na koji je saglasnost dao Nadzorni odbor Društva 3. 8. 2018. godine, sa prijedlogom da se isti uputi Skupštini Društva na dalje postupanje u skladu sa članom 9. navedenog Zakona. Do okončanja revizije Skupština Društva nije razmatrala navedeni akt niti su organi upravljanja poduzeli aktivnosti na provođenju mjera potrebnih za ostvarenje adekvatnosti kapitala i sprečavanje njegove dalje erozije.

Preporuka:

- **potrebno je da organi upravljanja Društva, svako u okviru svojih nadležnosti, poduzmu mjere koje su potrebne za ostvarenje adekvatnosti kapitala u skladu sa članom 9. Zakona o finansijskom poslovanju.**

¹ „Sl. novine FBiH“, broj 81/08

² „Sl. novine FBiH“, broj 48/16

6.2.4 Obaveze

U finansijskim izvještajima na datum bilansa iskazane su obaveze u iznosu od 39.562.129 KM, kako slijedi:

	31. 12. 2018	31. 12. 2017.
OBAVEZE	39.562.129	34.934.033
Dugoročne obaveze	471.429	550.000
Dugoročna obaveze prema povezanim pravnim licima	471.429	550.000
Kratkoročne obaveze	39.090.700	34.384.033
Kratkoročne finansijske obaveze	84.124	76.000
Obaveze iz poslovanja	10.873.631	8.568.781
Obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja	27.149.370	24.732.470
Druge obaveze	180.998	177.290
Obaveze za PDV	74.921	45.710
Obaveze za ostale poreze i druge dažbine	727.656	783.782

Iskazane ukupne obaveze u odnosu na prethodnu godinu imaju trend povećanja, i to obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja za neizmirene doprinose (PIO, zdravstvo i nezaposlene), kao i obaveze iz poslovanja koje se odnose na obaveze za primljene avanse od Vladajućeg društva i obaveze prema dobavljačima.

Potrebno je istaći da nisu iskazane obaveze za troškove pokretanja postupka prinudne naplate i kamata za neplaćene doprinose (PIO, zdravstvo i nezaposlene) u iznosu od 6.568.110 KM, koliko je utvrđeno rješenjima Porezne uprave FBiH – Kantonalni porezni ured Novi Travnik, o naplati porezne obaveze iz imovine poreznog obveznika od 27. 6. 2016. godine i od 14. 11. 2018. godine. Društvo je samo na vanbilansnoj evidenciji iskazalo ukupno utvrđene obaveze po rješenjima Porezne uprave FBiH od 20.895.161 KM.

Društvo nije izvršilo rezervisanja za sudske sporove, iako je samo po jednoj sudskoj presudi iz 2016. godine utvrđena obaveza prema JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo, Zavisno društvo Rudnik mrkog uglja „Kakanj“ u iznosu od 1.374.462 KM. Također, Društvo ne vrši procjenu i rezervisanja za rekultivaciju zemljišta (sanacija zemljišta nastala uslijed rudarskih radova i vraćanje u prvobitno stanje) u skladu sa zahtjevima Zakona o rudarstvu FBiH,¹ i MRS-om 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina.

Na osnovu navedenog, ne možemo potvrditi vrijednost iskazanih obaveza i troškova s obzirom na to da nisu iskazani troškovi pokretanja postupka prinudne naplate, kamate za neplaćene doprinose, rezervisanja za rekultivaciju zemljišta i za sudske sporove, prije svega imajući u vidu da se radi o izvjesnim obavezama. Efekte na finansijske izvještaje tekuće i prethodnih godina nismo mogli kvantificirati.

Preporuka:

- *potrebno je izvršiti rezervisanja za utvrđene kamate i troškove prinudne naplate po Rješenjima Porezne uprave FBiH, sudske sporove i procijenjene troškove vraćanja zemljišta u prvobitno stanje u skladu sa MRS-om 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva, kako bi se izbjegle materijalno značajne greške i kako bi finansijski izvještaji po svim bitnim pitanjima istinito i objektivno prikazali finansijski položaj i rezultat poslovanja Društva.*

6.2.4.1 Dugoročne obaveze

Dugoročne obaveze (471.429 KM) iskazane su po osnovu obaveze prema Vladajućem društvu za primljene pozajmice od 2011. do 2016. godine u svrhu finansiranja podsticajnih mjera sporazumnog

¹ „Sl. novine FBiH“, broj:38/16;

prestanka ugovora o radu i finansiranja neplaćenih doprinosa invalidskog osiguranja za zaposlenike kojima je prestao ugovor o radu, a radi odlaska u penziju. Ukupno primljene pozajmice su iznosile 550.000 KM uz kamatnu stopu od 1,50% na 60 mjeseci, uz grace period od 18 mjeseci. U 2018. godini istekao je grace period i dospjelo je šest rata na naplatu u iznosu od 78.571 KM.

6.2.4.2 Kratkoročne obaveze

Kratkoročne obaveze iskazane su u iznosu od 39.090.700 KM i najvećim dijelom se odnose na obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja (27.149.370 KM), obaveze iz poslovanja (10.873.631 KM) i obaveze za ostale poreze i druge dažbine (727.656 KM).

Obaveze iz poslovanja (10.873.631 KM) najvećim dijelom se odnose na primljene avanse (6.653.167 KM) i dobavljače u zemlji (4.336.189 KM).

Obaveze za primljene avanse najvećim dijelom od 6.647.303 KM su primljeni avansi od Vladajućeg društva. U odnosu na prethodnu godinu ove obaveze su veće za 1.439.999 KM. Avansi su primljeni na osnovu ugovora sa Vladajućim društvom za nabavku uglja. Društvo je u decembru 2018. godine zaključilo Ugovor za nabavku uglja u 2019. godini, kojim je utvrđeno avansno plaćanje u iznosu od 6.690.000 KM bez PDV-a. Na osnovu ugovora uplaćen je avans od 2.106.000 KM, od čega se 306.000 KM odnosi na pripadajući PDV, koji je plaćen po prijemu avansa, a iznos od 1.800.000 KM je evidentiran na primljenim avansima. Društvo na primljenim avansima evidentira iznos primljenih avansa umanjen za pripadajući dio PDV-a, zbog čega nema potpune evidencije o ukupno primljenim avansima, odnosno avansi su manje iskazani za pripadajući iznos PDV-a. Vladajuće društvo, prema Listi otvorenih stavki, potražuje 7.827.299 KM, dok je u evidencijama Društva iskazano 6.647.303 KM, što je manje za 1.179.997 KM. Društvo je primljeni avans u 2018. godini iskoristilo za plaćanje doprinosa (PIO, zdravstvo, nezaposlenost) za penzionisanih 19 zaposlenika.

Na osnovu navedenog, ne možemo potvrditi da je izvršeno pravilno knjigovodstveno evidentiranje primljenih avansa, s obzirom na to da Društvo nije iskazalo stvarno primljeni iznos avansa, već je iskazalo iznos umanjen za PDV, što za posljedicu ima manje iskazane obaveze prema Vladajućem društvu.

Preporuka:

- **primljene avanse iskazivati u iznosu u kojem su i primljeni radi potpune i tačne knjigovodstvene evidencije.**

Obaveze prema dobavljačima u zemlji (4.336.189 KM) u odnosu na prethodnu godinu veće su za 884.096 KM, a najznačajnije su prema dobavljačima: ITC Zenica (736.787 KM), Treasure d.o.o. Zenica (413.874 KM), Kakanj-Promet d.o.o. (551.357 KM), Varnost Elektronika Visoko (311.901 KM), Pobjeda Goražde (180.911 KM), Tep-Light d.o.o. Tuzla (169.499 KM), EN-Union d.o.o. Tuzla (166.061 KM), Rifamm – Tuzla (161.561 KM), Lager d.o.o. Posušje (146.334 KM), Rudarski institut d.o.o. Tuzla (142.758 KM) i MMF d.o.o. Kakanj (106.631 KM).

Društvo ne izmiruje dospjele obaveze u propisanim rokovima, kako je propisano odredbama Zakona o finansijskom poslovanju FBiH, zbog čega se obaveze povećavaju u odnosu na prethodni period. Veći dio izmirenih obaveza vršilo je putem kompenzacije i cesije, i tako je tokom 2018. godine zaključeno 59 ugovora o kompenzaciji ili cesiji ukupne vrijednosti od 792.177 KM, za koje nije pribavilo saglasnost Nadzornog odbora, iako je članom 42. Zakona o javnom preduzećima u FBiH propisano da navedene aktivnosti Društvo može poduzimati isključivo uz pisano ovlaštenje Nadzornog odbora. Prezentiran je Zaključak Nadzornog odbora od 12. 11. 2015. godine, kojim on daje trajnu saglasnost za kompenzacije i cesije, uz obaveznu Uprave Društva da redovno dostavlja informaciju o izvršenim kompenzacijama i cesijama, što Uprava Društva nije činila.

Društvo ne izmiruje svoje obaveze u skladu sa odredbama Zakona o finansijskom poslovanju FBiH, a najveći dio obaveza izmiren je obračunskim plaćanjem (kompenzacijom i cesijom). Uprava nije redovno izvještavala Nadzorni odbor o izvršenim kompenzacijama i cesijama, što nije u skladu sa članom 42. Zakona o javnom preduzećima u FBiH.

Preporuke:

- **poduzeti aktivnosti na izmirivanju obaveza Društva u skladu sa Zakonom o finansijskom poslovanju;**

- **izmirivanje obaveza obračunskim plaćanjem (kompenzacijom i cesijom) vršiti u skladu sa članom 42. Zakona o javnom preduzećima u FBiH.**

Obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja iskazane su u iznosu od 27.149.370 KM, od kojih se 26.083.933 KM odnosi na obaveze za doprinose, 593.089 KM na poreze i posebne dažbine na plaće i 385.100 KM na neto plaće. Potrebno je istaći da Društvo od 1. 1. 2009. godine ne izmiruje obaveze za doprinose i druge javne dažbine. Društvo redovno obračunava i isplaćuje neto plaće, porez na dohodak i samo paušalni dio doprinosa za zdravstvo (27.000 KM kantonalne obaveze i po 20% obaveza prema općinama), dok ostale obaveze ne izmiruje. U 2018. godini uplaćeni su doprinosi u ukupnom iznosu od 1.672.124 KM za 19 penzionisanih zaposlenika.

Sredinom 2016. godine Porezna uprava FBiH – Kantonalni porezni ured Novi Travnik izvršila je kontrolu i izdala Rješenje o ograničenom raspolaganju novčanim sredstvima na računu i utvrdila neizmirene obaveze u ukupnom iznosu od 21.244.969 KM, od kojih se 5.411.939 KM odnosi na dodatno utvrđene obaveze po osnovu kamata. Također, u 2018. godini ponovno je izvršena je kontrola i 14. 11. 2018. godine je izdato Rješenje o ograničenom raspolaganju novčanim sredstvima na računu i utvrđene neizmirene obaveze od 1. 10. 2016. do 4. 10. 2018. godine u ukupnom iznosu od 7.489.845 KM, od kojih se 1.156.171 KM odnosi na dodatno utvrđene obaveze po osnovu kamata i troškova pokretanja postupka prinudne naplate.

Iskazane obaveze najvećim dijelom se odnose na: obaveze za doprinosa za PIO (12.453.221 KM), doprinose za zdravstveno osiguranje (9.564.746 KM), obaveze za beneficirani radni staž (2.214.424 KM) i doprinose za nezaposlene (1.660.748 KM).

Društvo prilikom isplate plaća zaposlenima ne vrši uplatu pripadajućih poreza i doprinosa u skladu sa članom 41. Zakona o javnim preduzećima u FBiH, članom 11. Zakona o doprinosima i članom 23. Pravilnika o načinu obračunavanja i uplate doprinosa.

Preporuka:

- **poduzeti aktivnosti na izmirenju obaveze za poreze i doprinose na isplaćene plaće, kako je definisano Zakonom o javnim preduzećima u FBiH, Zakonom o doprinosima i Pravilnikom o načinu obračunavanja i uplate doprinosa.**

Obaveze za ostale poreze i druge dažbine (727.656 KM) najvećim dijelom od 665.603 se odnose na obaveze za koncesije. Naknada se obračunava na osnovu Zakona o koncesiji Srednjobosanskog kantona i Ugovora o koncesiji za istraživanje i eksploataciju mrkog uglja, koji je Društvo zaključilo sa Ministarstvom privrede Srednjobosanskog kantona u 2014. godini i Aneksom ugovora o koncesiji potpisanim u aprilu 2018. godine. Ugovorom (član 15) je definisano da naknada za korištenje koncesije dospijeva i plaća se kvartalno do 15. dana narednog obračunskog perioda. Društvo nije redovno izmirivalo obaveze, zbog čega je potpisan Sporazum u 2017. godini o načinu izmirenja obaveza, kada su ukupne obaveze iznosile 697.568 KM, sa početkom realizacije od 2018. godine i mjesečnim ratama od 19.377 KM. Ni u 2018. godini nisu izmirivane obaveze po Sporazumu, samo su izvršene dvije uplate (29.000 KM) i umanjena obaveza po Ugovoru o ustupanju potraživanja (cesija), zaključenom u maju 2018. godine, kojim Ministarstvo privrede Srednjobosanskog kantona ustupa svoja potraživanja od 69.896 KM UNIS-u ENERGETIKA d.o.o. Sarajevo. Nadzorni odbor Društva ni za zaključivanje ovog Ugovora nije dao prethodnu saglasnost.

Preporuka:

- **obaveze za koncesije izmirivati u skladu sa članom 15. Ugovora o koncesijama.**

6.2.5 Popis sredstava i obaveza

Odlukom direktora od 14. 12. 2018. godine formirane su popisne komisije za popis sredstava i izvora sredstava. Centralna popisna komisija sačinila je Elaborat o popisu sredstava i izvora sredstava Društva na dan 31. 12. 2018. godine. U prilogu Elaborata su pregledi stanja imovine i obaveza (popisne liste), prijedlozi za rashod i prijedlozi za knjiženja popisnih razlika. Nadzorni odbor je 22. 2. 2019. godine donio Odluku o usvajanju Elaborata o izvršenom popisu. Konstatovane razlike evidentirane su u finansijskim izvještajima Društva za 2018. godinu.

Uvidom u navedeni Elaborat i Izvještaje popisnih komisija konstatovali smo sljedeće:

- nije izvršen popis zemljišta iskazanog u finansijskim izvještajima u iznosu od 7.887.511 KM;
- nije izvršen popis nematerijalnih stalnih sredstava iskazanih u neto iznosu od 8.758 KM;
- prilikom popisa investicija u toku popisna komisija je popisala projekte koji se vode na ovoj poziciji i konstatovala da su isti završeni, ali se čeka zapisnik komisije FMERI, ali nije navela od kada datiraju niti je dala objašnjenje o spremnosti za aktiviranje i upotrebu, prije svega imajući u vidu da je značajan dio investicija davno završen i stavljen u funkciju, što je šire pojašnjeno u tački 6.2.1 Izvještaja;
- komisija za popis novčanih sredstava nije popisala novčana sredstva kod Intesa Sanpaolo banke u iznosu od 366.359,67 KM, koja su blokirana po Rješenju o izvršenju tužbe Porezne uprave FBiH, iako je imala IOS ove banke sa stanjem na dan 31. 12. 2018. godine, što je šire pojašnjeno u tački 6.2.2.2 Izvještaja;
- prilikom popisa aktivnih vremenskih razgraničenja na kojima su knjižena blokirana sredstva nije izvršeno usaglašavanje sa IOS-om Intesa Sanpaolo banke, već je samo konstатовano stanje sa bilansne pozicije na kojoj se isto iskazuje i koje se ne slaže sa Izvodom banke, što je šire pojašnjeno u tački 6.2.2.2 Izvještaja;
- u izvještaju o popisu materijala, rezervnih dijelova, sitnog inventara i HTZ opreme nisu navedene vrijednosti ukupno popisanih zaliha niti njihova starosna struktura, već je samo navedeno da stvarno stanje odgovara knjigovodstvenom;
- popisna Komisija nije konstatovala za koje stavke potraživanja nisu obezbijeđeni izvještaji o saglasnosti salda (IOS-i), kako bi se utvrdila tačnost iskazanih stanja potraživanja i obaveza.

Na osnovu navedenog, ne možemo potvrditi da je Društvo popis imovine izvršilo u skladu sa odredbama članova 25. i 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Preporuka:

- *godišnji popis imovine vršiti u skladu sa članom 25. i 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.*

6.2.6 Vanbilansna evidencija

Vanbilansna evidencija u finansijskim izvještajima iskazana je u iznosu od 23.428.390 KM, a odnosi se na:

- primljene mjenice u iznosu od 624.999 KM;
- primljene garancije za uspješno izvršenje posla u iznosu od 126.379 KM;
- sporove koji se vode protiv Društva po raznim osnovama u iznosu od 22.256.445 KM;
- sudske sporove u kojima je Društvo tužitelj u iznosu od 420.567 KM.

U okviru iskazanih sporova koji se vode protiv Društva iskazana je i vrijednost po Rješenju Porezne uprave sudskog spora o naplati poreznih obaveza u ukupnom iznosu od 20.895.161 KM. S obzirom na to da je najveći dio utvrđenih obaveza po ovom Rješenju već iskazan u bilansnim pozicijama Društva, ne možemo potvrditi da je izvršeno pravilno knjigovodstveno evidentiranje u okviru vanbilansnih pozicija u skladu sa članom 21. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, kojim je definisano da se u okviru vanbilansnih pozicija iskazuju poslovni događaji koji nemaju uticaja na promjene u bilansu stanja. Ovakvo iskazivanje je imalo za posljedicu da su ukupna aktiva i pasiva uvećane za navedeni iznos.

Preporuka:

- *u vanbilansnoj evidenciji iskazivati samo poslovne događaje u skladu sa članom 21. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.*

6.3 IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

U Izvještaju o novčanim tokovima iskazani su ukupni novčani primici u iznosu od 3.729.683 KM i ukupne novčane isplate u iznosu od 3.729.717 KM, što za rezultat ima negativan novčani tok u iznosu

od 34 KM. Izvještaj o novčanim tokovima sačinjen je u skladu sa Pravilnikom o sadržaju i formi finansijskih izvještaja za privredna društva.

6.4 IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU

U Izvještaju o promjenama na kapitalu za 2018. godinu iskazane vrijednosti na pojedinim pozicijama su usklađene sa iskazanim vrijednostima u Bilansu stanja i Bilansu uspjeha.

6.5 BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

Bilješke uz finansijske izvještaje su djelimično sastavljane u skladu sa zahtjevima iz MRS-a 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja i zahtjeva ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja. Naime, uz Bilješke je sačinjena i Analiza finansijskih izvještaja za 2018. godinu, u kojoj su izračunati osnovni pokazatelji finansijskih izvještaja (likvidnost, zaduženost, ekonomičnost i profitabilnost), koji su veoma nepovoljni za Društvo, ali nisu dati zaključci niti preporuke za prevazilaženje stanja u kojem se Društvo nalazi. **Društvo je za 2018. godinu iskazalo gubitak u poslovanju u iznosu od 1.785.708 KM, što sa gubitkom prethodnih godina ukupno iznosi 15.011.709 KM i prelazi osnovni kapital Društva za 3.215.189 KM. Kratkoročne obaveze na dan 31. 12. 2018. godine iskazane su u iznosu od 39.090.700 KM (od čega se na obaveze prema javnim prihodima za doprinose odnosi 26.083.933 KM), a tekuća imovina iskazana je u iznosu od 3.261.233 KM. Protiv Društva se vodi značajan broj sudskih sporova, ukupne vrijednosti od 2.862.236 KM, a i po Rješenjima Porezne uprave FBiH utvrđene su obaveze za kamate i troškove prinudne naplate za neizmirene doprinose vezano za plaće u iznosu od 6.568.110 KM. Osim navedenog, Društvo, prema članu 59. Zakona o rudarstvu FBiH, ima zakonsku obavezu da obnovi zemljište korišteno za vađenje rude, tj. mora izvršiti konačnu sanaciju zemljišta i rekultivaciju okoliša i otkloniti posljedice nastale pri izvođenju rudarskih radova, za šta nisu rezervisana sredstva. Također, Društvo ne plaća redovno naknade za vršenje eksploatacije uglja (koncesije) koje sa 31. 12. 2018. godine iznose 665.603 KM. Ovako težak finansijski položaj Društva ukazuje na postojanje značajne neizvjesnosti u pogledu njegove sposobnosti da nastavi sa vremenski neograničenim poslovanjem.**

Navedene okolnosti stvaraju sumnju u sposobnost Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, ali Uprava prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja nije izvršila procjenu niti objavila značajnu neizvjesnost u vezi stalnosti poslovanja Društva.

Preporuka:

- *izvršiti procjenu sposobnosti Društva da nastavi poslovati u vremenski neograničenom periodu i na osnovu izvršene procjene sačiniti Bilješke uz finansijske izvještaje u skladu sa zahtjevima iz MRS-a 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja i zahtjevima ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja.*

7. JAVNE NABAVKE

Sastavni dio Plana poslovanja je i Plan nabavki, koji je donesen u junu 2018. godine. U sklopu tog Plana su nabavke koje vrši Vladajuće društvo za investicione projekte u iznosu od 6.013.804 KM i druge investicione nabavke od 1.073.067 KM za površinska i jamska istraživanja, IT opremu i telefoniju. Planirane su nabavke po odlukama o dokapitalizaciji Vladajućeg društva u iznosu od 4.115.650 KM (investiciono-mašinski, rudarski i elektroradovi i oprema, sigurnosna i zaštitna oprema), kao i prijedlog za nova investiciona ulaganja za nabavku teretnih kamiona od 600.000 KM. Vlastite investicije su planirane u iznosu od 3.574.000 KM i tekuće nabavke u iznosu od 4.546.000 KM po vrsti troška i bez podataka koje pojedinačne nabavke i koji postupci su predviđeni i kada će se provoditi.

Tokom godine provedeno je 26 otvorenih postupaka nabavki u vrijednosti od 2.450.604 KM, pet nabavki putem pregovaračkih postupaka bez objave obavještenja o nabavci u vrijednosti od 1.716.008 KM, 31

nabavka putem konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda u vrijednosti od 385.233 KM i 20 direktnih sporazuma ukupne vrijednosti od 61.090 KM.

Revidirali smo 11 otvorenih postupaka, devet nabavki putem konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda i tri pregovaračka postupka bez objave obavještenja kroz procedure dodjele ugovora u 2018. godini u ukupnoj vrijednosti od 3.705.038 KM ili 80,3% vrijednosti ukupno zaključenih ugovora.

Uvidom u dokumentaciju postupaka provođenja određenih predmeta nabavki konstatovali smo sljedeće propuste i nepravilnosti:

- Kod **nabavke usluga prevoza uglja na relaciji rudnik Bila – TE Tuzla** Društvo je provelo pregovarački postupak bez objave obavještenja o nabavci i zaključilo ugovor sa ponuđačem „Kakanj Promet“ d.o.o. Kakanj u iznosu od 813.500 KM za prevoz 50.000 tona uglja. U odluci o pokretanju postupka nabavke, kao razlog za provođenje pregovaračkog postupka bez objave obavještenja o nabavci navedeno je da se radi o nepredviđenoj situaciji po dopisu Vladajućeg društva o preusmjeravanju isporuke uglja prema TE Tuzla. Na osnovu toga, sačinjena je tenderska dokumentacija koja je objavljena na web-stranici Društva i upućen je poziv za učešće na adrese dva dobavljača (Šadž d.o.o. Zenica i Kakanj Promet d.o.o. Kakanj). Do traženog roka dostave zahtjeva za učešće stigla je jedna ponuda od ponuđača Kakanj Promet d.o.o. u iznosu od 819.500 KM. Nakon provedenih pregovora, konačna ponuda iznosila je 813.500 KM za prevoz 50.000 tona po jediničnoj cijeni od 16,27 KM. Na osnovu toga sklopljen je 27. 8. 2018. godine Ugovor kojim je definisano da on ostaje na snazi do realizacije ugovora, ali ne duže od dvanaest mjeseci od dana potpisivanja. Na osnovu navedenog **ne možemo potvrditi da je Društvo provelo odgovarajući postupak nabavke u skladu sa članovima 21. i 23. Zakona o javnim nabavkama, kojim su jasno definisani uslovi u kojim slučajevima se mogu provoditi pregovarački postupci bez objave obavještenja o nabavci. Posebno ističemo da je Društvo na ovaj način provelo postupak za vršenje usluga prevoza kompletne tražene isporuke uglja u TE Tuzla i potpisalo ugovor na period od 12 mjeseci, odnosno do realizacije isporuke, zbog čega ne možemo potvrditi da se radilo o hitnosti. Potrebno je istaći da je Društvo na isti način i u 2017. godini potpisalo ugovor sa istim dobavljačem za prevoz 50.000 tona uglja u vrijednosti od 738.000 KM za Termoelektranu Tuzla, zbog čega ne možemo potvrditi da je ugovorni organ postupao transparentno, jednako i nediskriminirajuće na način da je osigurana pravična i aktivna konkurencija u cilju najučinkovitijeg korištenja javnih sredstava u vezi s predmetom nabavke i njegovom svrhom.**
- Na sličan način, za **nabavku rabljenog minibusa** Društvo je provelo pregovarački postupak bez objave obavještenja o nabavci i sklopilo ugovor sa ponuđačem Tomo-Tours d.o.o. Čelinac u iznosu od 12.870 KM. Kao razlog za provođenje ovog postupka navedeno je da Društvo nema minibus koji trenutno ispunjava tehničke karakteristike za prevoz uposlenika, čime bi se obezbijedio nesmetan kontinuitet proizvodnje uglja. Zbog toga je Društvo na svojoj web-stranici objavilo tendersku dokumentaciju na koju se prijavio samo jedan ponuđač sa kojim je i sklopljen ugovor. **Imajući u vidu da je Društvo znalo da ne raspolaže adekvatnim minibusom, ne možemo potvrditi da je postupak nabavke proveden u skladu sa članovima 20. i 22. Zakona o javnim nabavkama niti način na koji je proveden, s obzirom na to da je ovaj postupak najnetransparentniji, i može se obavljati samo u hitnim i nepredviđenim situacijama.**
- Potrebno je istaći da je Društvo za nabavku HTZ opreme provelo konkurentski zahtjev za dostavu ponuda i sklopilo ugovor sa dobavljačem Inter - Com d.o.o. Zenica u iznosu od 47.965 KM. Međutim, iako je tenderskom dokumentacijom i ugovorom zahtijevana garancija za uredno izvršenje od 10% ugovorene vrijednosti, ona nije dostavljena. Također, Društvu nisu dostavljene ni garancije za uredno izvršenje ugovorenih poslova za nabavku električnih detonatora (217.800 KM) od dobavljača Pobjeda Rudet d.d. Goražde i za nabavku usluga prevoza uglja u TE Tuzla (813.500 KM) od dobavljača Kakanj Promet d.o.o. Kakanj. **Na osnovu navedenog ne možemo potvrditi da su ispunjeni traženi uslovi iz tenderske dokumentacije i zaključenih ugovora, kojim je definisana obaveza dostavljanja garancije za uredno izvršenje ugovora u roku od 7 dana od**

zaključenja ugovora. Navedeno nije u skladu sa članom 72, stav 3), tačka d) Zakona o javnim nabavkama, kojim je definisano da je ugovorni organ dužan dostaviti prijedlog ugovora ponuđaču čija je ponuda po rang-listi odmah nakon ponude najuspješnijeg ponuđača, u slučaju da isti propusti dostaviti garanciju za izvršenje ugovora u skladu sa uslovima iz tenderske dokumentacije i u roku koji mu je odredio ugovorni organ.

Na osnovu navedenog ne možemo potvrditi da su postupci javnih nabavki provedeni u skladu sa članovima od 21. do 23. Zakona o javnim nabavkama, kojim su jasno definisani uslovi u kojim slučajevima se mogu provoditi pregovarački postupci bez objave obavještenja o nabavci, kao i u skladu sa članom 72, stav 3), tačka d) istog Zakona, kojim je definisano da je ugovorni organ dužan dostaviti prijedlog ugovora ponuđaču čija je ponuda po rang-listi odmah nakon ponude najuspješnijeg ponuđača, u slučaju da isti propusti dostaviti garanciju za izvršenje ugovora u skladu sa uslovima iz tenderske dokumentacije i u roku koji mu je odredio ugovorni organ.

Preporuke:

- *pregovaračke postupke bez obavještenja o nabavci provoditi samo u slučajevima koji su u skladu sa članovima od 21. do 23. Zakona o javnim nabavkama;*
- *dosljedno poštovati odredbe sklopljenih ugovora sa izabranim ponuđačima u dijelu obezbjeđenja garancija za uspješno izvršenje ugovora, u skladu sa članom 72. Zakona o javnim nabavkama.*

8. SUDSKI SPOROVI

Prema podacima nadležne službe, protiv Društva se vodi značajan broj sudskih sporova u ukupnoj vrijednosti od 2.912.521 KM. Tužbe se odnose na neizmirene obaveze prema diobenom bilansu sa Rudnikom mrkog uglja Kakanj (RMU Kakanj) i dobavljačima (2.796.681 KM), zatim na rudarske štete (46.580 KM) i tužbe zaposlenih (69.260 KM). Najveća tužba se odnosi na obaveze prema RMU Kakanj (1.374.462 KM) po diobenom bilansu nakon statusnih promjena bivšeg preduzeća „Rudnici uglja Srednja Bosna“. Društvo je 1. 8. 2018. godine sklopilo Sporazum o izvršenju sudske presude, odnosno o izmirenju obaveza sa RMU Kakanj po osnovu diobenog bilansa Rudnika uglja „Srednja Bosna“. Sporazumom je utvrđeno da će se glavnica isplatiti u roku od 10 godina (počevši od jula 2018. godine), i to prve dvije godine po 5.000 mjesečno, a narednih osam godina po 13.067,55 KM. Društvo nije izvršilo rezervisanja po ovom osnovu, već je samo evidentiralo obaveze po Sporazumu za 2018. godinu u iznosu od 30.000 KM. **Ni za ostale sudske sporove Društvo nije izvršilo rezervisanja ni analizu budućih ishoda, u skladu sa zahtjevima MRS-a 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva, što za posljedicu može imati da su rashodi potcijenjeni, a finansijski rezultat precijenjen.**

Društvo je, prema prezentiranim podacima na dan 31. 12. 2018. godine, pokrenulo značajan broj sudskih postupaka protiv trećih lica u iznosu od 359.344 KM i odnose se na tužbe po osnovu neplaćenog duga.

Preporuka:

- *rezervisanja po aktuelnim sudskim sporovima vršiti u skladu sa MRS-om 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva, kako bi se izbjegle materijalno značajne greške i kako bi finansijski izvještaji po svim bitnim pitanjima istinito i objektivno prikazali finansijski položaj i rezultat poslovanja Društva.*

9. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Društvo je 3. 10. 2019. godine dostavilo komentar na Nacrt izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2018. godinu. U komentaru su data obrazloženja na nalaze revizora koji se odnose na: blagovremeno donošenje Plana poslovanja, dostavljanje trogodišnjeg Plana poslovanja Uredu za reviziju institucija u FBiH, uspostavljanje sistema internih kontrola u skladu sa Zakonom o

finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH, naknade za otežane uslove rada, isplatu regresa i toplog obroka. Obrazloženja koja se odnose na naknade za otežane uslove rada i isplatu regresa i toplog obroka prihvaćena su i inkorporirana u konačan Izveštaj. Obrazloženje za donošenje Plana poslovanja i dostavljanje istog Uredu za reviziju institucija u FBiH, kao i uspostavljanje sistema internih kontrola u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH nismo mogli prihvatiti, jer nisu data adekvatna obrazloženja niti je priložena relevantna dokumentacija koja bi uticala na izmjene nalaza u Izveštaju. Napominjemo da se radi o javnom preduzeću koje treba poslovati u skladu sa Zakonom o javnim preduzećima u FBiH.

Rukovodilac Sektora
za finansijsku reviziju

Mira Pažin, dipl. oec.

Tim
za reviziju:

Belma Mušinović, dipl. oec. – vođa tima

Katica Galić, dipl. oec. – član tima

IV PRILOG GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Bilans uspjeha za period 1. 1. – 31. 12. 2018. godine			
Naziv pravnog lica: JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo, Zavisno društvo Rudnik mrkog uglja „Abid Lolić“ d.o.o. Travnik – Bila			
RB	Pozicija	Tekuća godina	Prethodna godina
A)	DOBIT ILI GUBITAK PERIODA		
	POSLOVNI PRIHODI I RASHODI		
I	Poslovni prihodi (od 1 do 4)	12.202.060	12.645.798
1	Prihodi od prodaje robe	0	0
2	Prihodi od prodaje učinaka	12.156.024	12.635.222
3	Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe i učinaka	0	0
4	Ostali poslovni prihodi	46.036	10.576
II	Poslovni rashodi (od 1 do 7)	14.072.426	13.914.208
1	Nabavna vrijednost prodane robe	0	0
2	Materijalni troškovi	1.682.520	1.305.198
3	Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	9.513.606	9.508.934
4	Troškovi proizvodnih usluga	921.835	962.535
5	Amortizacija	1.575.153	1.051.862
6	Troškovi rezervisanja	68.663	0
7	Nematerijalni troškovi	317.003	1.032.039
8	(Povećanje) smanjenje vrijednosti zaliha učinaka	(6.354)	53.640
III	Dobit od poslovnih aktivnosti (I – II)	0	0
	Gubitak od poslovnih aktivnosti (II – I)	1.870.366	1.268.410
	FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI		
IV	Finansijski prihodi (od 1 do 6)	752	9.926
1	Finansijski prihodi od povezanih pravnih lica	0	0
2	Prihodi od kamata	752	0
3	Pozitivne kursne razlike	0	0
4	Prihodi od efekata valutne klauzule	0	0
5	Prihodi od učešća u dobiti zajedničkih ulaganja	0	0
6	Ostali finansijski prihodi	0	9.926
V	Finansijski rashodi (od 1 do 5)	31.350	90.337
1	Finansijski rashodi iz odnosa sa povezanim pravnim licima	0	0
2	Rashodi kamata	31.350	90.337
3	Negativne kursne razlike	0	0
4	Rashodi iz osnova valutne klauzule	0	0
5	Ostali finansijski rashodi	0	0
VI	Dobit od finansijskih aktivnosti (IV-V)	0	0
	Gubitak od finansijske aktivnosti (V-IV)	30.598	80.411
VII	Dobit redovne aktivnosti (III - VI) > 0	0	0
VIII	Gubitak od redovne aktivnosti (III - VI) < 0	1.900.964	1.348.821
	OSTALI PRIHODI I RASHODI		
IX	Ostali prihodi i dobici (od 1 do 9)	133.183	404.140
1	Dobici od prodaje stalnih sredstava	0	12.300
2	Dobici od prodaje investicionih nekretnina	0	0
3	Dobici od prodaje bioloških sredstava	0	0
4	Dobici od prodaje učešća u kapitalu i vrijednosnih papira	0	0
5	Dobici od prodaje materijala	44.104	18.777
6	Viškovi	23.724	224.146
7	Naplaćena otpisana potraživanja	0	0
8	Prihodi po osnovu ugovorene zaštite od rizika	0	0
9	Otpis obaveza, ukinuta rezervisanja i ostali prihodi	65.355	148.917
X	Ostali rashodi i gubici (od 1 do 9)	1.641	123.752
1	Gubici od prodaje i rashodovanja stalnih sredstava	0	15.100
2	Gubici od prodaje i rashodovanja investicionih nekretnina	0	0
3	Gubici od prodaje i rashodovanja bioloških sredstava	0	0
4	Gubici od prodaje učešća u kapitalu i vrijednosnih papira	0	0
5	Gubici od prodaje materijala	0	0
6	Manjkovi	1.641	108.652

7	Rashodi iz osnova zaštite od rizika	0	0
8	Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja	0	0
9	Rashodi i gubici na zalihama i ostali rashodi	0	0
XI	Dobit po osnovu ostalih prihoda i rashoda (IX-X)	131.542	280.388
XII	Gubitak po osnovu ostalih prihoda i rashoda (X-IX)	0	0
	PRIHODI I RASHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI SREDSTAVA		
1*	Prihodi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava	0	0
2*	Rashodi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava	0	0
3*	Povećanje vrijednosti specifičnih stalnih sredstava	0	0
4*	Smanjenje vrijednosti specifičnih stalnih sredstava	0	0
5*	Prihodi iz osnova promjene računovodstvenih politika i ispravki neznačajnijih grešaka iz ranijih perioda	0	0
6*	Rashodi iz osnova promjena računovodstvenih politika i ispravki neznačajnijih grešaka iz ranijih perioda	16.286	0
	UKUPNI PRIHODI PERIODA (I+IV+IX+1*+3*+5*)	12.335.995	13.059.864
	UKUPNI RASHODI PERIODA (II+V+X+2*+4*+6*)	14.121.703	14.128.297
	DOBIT ILI GUBITAK - NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
XIII	Dobit neprekinutog poslovanja prije poreza	0	0
XIV	Gubitak neprekinutog poslovanja prije poreza	1.785.708	1.068.433
	POREZ NA DOBIT NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
1	Porezni rashodi perioda	0	0
	NETO DOBIT ILI GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
XV	Neto dobit neprekinutog poslovanja	0	0
XVI	Neto gubitak neprekinutog poslovanja	1.785.708	1.068.433
	NETO DOBIT ILI GUBITAK PERIODA		
XVII	Neto dobit perioda	0	0
XVIII	Neto gubitak perioda	1.785.708	1.068.433
B)	OSTALA SVEOBUHvatNA DOBIT ILI GUBITAK		
	Ukupna neto sveobuhvatni dobit perioda	0	0
	Ukupni neto sveobuhvatni gubitak perioda	1.785.708	1.068.433

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i odobrila ih 28. 2. 2019. godine.

Direktor
Abdulah Garača

Bilans stanja na dan 31. 12. 2018. godine					
Naziv pravnog lica: JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo, Zavisno društvo Rudnik mrkog uglja „Abid Lolić“ d.o.o. Travnik – Bila					
1	Pozicija	Iznos tekuće godine			Iznos prethodne godine /neto/
		Bruto	Ispravka vrijednosti	NETO (3-4)	
2	3	4	5	5	5
	A K T I V A				
	A) STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI (1 do 8)	53.683.077	15.815.979	37.867.098	34.877.637
1	Nematerijalna sredstva	41.800	33.042	8.758	9.060
2	Nekretnine, postrojenja i oprema	53.641.277	15.782.937	37.858.340	34.868.577
3	Investicione nekretnine	0	0	0	0
4	Biološka sredstva	0	0	0	0
5	Ostala (specifična) stalna materijalna sredstva	0	0	0	0
6	Dugoročni finansijski plasmani	0	0	0	0
7	Druga dugoročna potraživanja	0	0	0	0
8	Dugoročna razgraničenja	0	0	0	0
	B) ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	0	0	0	0
	C) TEKUĆA SREDSTVA (1 do 2)	4.060.487	799.254	3.261.233	2.573.409
1	Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	1.015.479	0	1.015.479	851.270
2	Gotovina, kratkoročna potraživanja i kratkoročni plasmani	3.045.008	799.254	2.245.754	1.722.139
	D) ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	0	0	0	0
	E) GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA	0	0	0	0
	I) POSLOVNA AKTIVA (A+B+C+D+E)	57.743.564	16.615.233	41.128.331	37.451.046
	II) Vanbilansna evidencija - vanbilansna aktiva	23.428.390	0	23.428.390	24.047.945
	UKUPNO AKTIVA (I+II)	81.171.954	16.615.233	64.556.721	61.498.991
	P A S I V A				
	A) KAPITAL (1 do 10)			1.566.202	2.517.013
1	Osnovni kapital			11.796.520	10.961.622
2	Upisani neuplaćeni kapital			0	0
3	Emisiona premija			0	0
4	Rezerve			4.700.084	4.700.084
5	Revalorizacione rezerve			0	0
6	Nerealizovani dobiti			0	0
7	Nerealizovani gubici			0	0
8	Neraspoređena dobit			81.307	81.308
9	Gubitak do visine kapitala			15.011.709	13.226.001
10	Otkupljene vlastite dionice i udjeli			0	0
	B) DUGOROČNA REZERVISANJA			0	0
	C) DUGOROČNE OBAVEZE			471.429	550.000
	D) ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE			0	0
	E) KRATKOROČNE OBAVEZE (1 do 8)			39.090.700	34.384.033
1	Kratkoročne finansijske obaveze			84.124	76.000
2	Obaveze iz poslovanja			10.873.631	8.568.781
3	Obaveze iz specifičnih poslova			0	0
4	Obaveze po osnovu plaća, nak. i ostalih primanja zaposlenih			27.149.370	24.732.470
5	Druge obaveze			180.998	177.290
6	Obaveze za PDV			74.921	45.710
7	Obaveze za ostale poreze i druge dažbine			727.656	783.782
8	Obaveze za porez na dobit			0	0
	F) PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA			0	0
	G) ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE			0	0
	I) POSLOVNA PASIVA (A+B+C+D+E+F+G)			41.128.331	37.451.046
	II) Vanbilansna evidencija - vanbilansna pasiva			23.428.390	24.047.945
	UKUPNO PASIVA (I+II)			64.556.721	61.498.991

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i odobrila ih 28. 2. 2019. godine.

Direktor

Abdulah Garača

Izveštaj o gotovinskim tokovima za period od 1. 1. do 31. 12. 2018. godine				
(Indirektna metoda)				
Naziv pravnog lica: JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo, Zavisno društvo Rudnik mrkog uglja „Abid Lolić“ d.o.o. Travnik – Bila				
	Opis	Oznaka (+,-)	IZNOS	
			Tekuća godina	Prethodna godina
A. GOTOVINSKI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI				
1	Neto dobit (gubitak) za period		(1.785.708)	(1.068.433)
	Usklađenje za:		0	0
2	Amortizacija/vrijednost usklađivanja nematerijalnih sredstava	+	0	0
3	Gubici (dobici) od otuđenja nematerijalnih sredstava	+(-)	0	0
4	Amortizacija/vrijednost usklađivanja materijalnih sredstava	+	1.575.153	1.051.862
5	Gubici (dobici) od otuđenja materijalnih sredstava	+(-)	0	2.800
6	Usklađenja iz osnova dugoročnih finansijskih sredstava	+(-)	0	0
7	Nerealizovani rashodi (prihodi) od kursnih razlika	+(-)	0	0
8	Ostala usklađenja za negotovinske stavke	+(-)	0	0
9	Ukupno (2 do 8)		1.575.153	1.054.662
10	Smanjenje (povećanje) zaliha	+(-)	(164.209)	(330.013)
11	Smanjenje (povećanje) potraživanja od prodaje	+(-)	(222.179)	504.581
12	Smanjenje (povećanje) drugih potraživanja	+(-)	471	9.214
13	Smanjenje (povećanje) aktivnih vremenskih razgraničenja	+(-)	(301.941)	89.593
14	Povećanje (smanjenje) obaveza prema dobavljačima	+(-)	866.151	(1.198.493)
15	Povećanje (smanjenje) drugih obaveza	+(-)	3.761.945	3.051.687
16	Povećanje (smanjenje) pasivnih vremenskih razgraničenja	+(-)	0	0
17	Ukupno (10 do 16)		3.940.238	2.126.569
18	Neto gotovinski tok od poslovnih aktivnosti (1+-9+-17)		3.729.683	2.112.798
B. GOTOVINSKI TOKOVI IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI				
19	Prilivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (20 do 25)		0	0
20	Prilivi iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana	+	0	0
21	Prilivi iz osnova prodaje dionica i udjela		0	0
22	Prilivi iz osnova prodaje stalnih sredstava	+	0	0
23	Prilivi iz osnova kamata	+	0	0
24	Prilivi od dividendi i učešća u dobiti	+	0	0
25	Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	+	0	0
26	Odlivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (27 do 30)		0	0
27	Odlivi iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana	-	0	0
28	Odlivi iz osnova kupovine dionica i udjela	-	0	0
29	Odlivi iz osnova kupovine stalnih sredstava	-	0	0
30	Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	-	0	0
31	Neto priliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti (19-26)		0	0
32	Neto odliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti (26-19)		0	0
C. GOTOVINSKI TOKOVI IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI				
33	Prilivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (34 do 37)		0	0
34	Prilivi iz osnova povećanja osnovnog kapitala	+	0	0
35	Prilivi iz osnova dugoročnih kredita	+	0	0
36	Prilivi iz osnova kratkoročnih kredita	+	0	0
37	Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	+	0	0
38	Odlivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (39 do 44)		3.729.717	3.107.639
39	Odlivi iz osnova otkupa vlastitih dionica i udjela	-	0	0
40	Odlivi iz osnova dugoročnih kredita	-	0	0
41	Odlivi iz osnova kratkoročnih kredita	-	0	0
42	Odlivi iz osnova finansijskog lizinga	-	0	0
43	Odlivi iz osnova isplaćenih dividenda	-	0	0
44	Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	-	3.729.717	3.107.639
45	Neto priliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (33-38)		0	0
46	Neto odliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (38-33)		3.729.717	3.107.639
47	D. UKUPNI PRILIVI GOTOVINE (18+31+45)		3.729.683	2.112.798

48	E. UKUPNI ODLIVI GOTOVINE (18+32+46)		3.729.717	3.107.636
49	F. NETO PRILIV GOTOVINE (47-48)		0	0
50	G. NETO ODLIV GOTOVINE (48-47)		34	994.838
51	H. Gotovina na početku izvještajnog perioda		6.895	1.001.733
52	I. Pozitivne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine	+	0	0
53	J. Negativne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine	-	0	0
54	K. Gotovina na kraju izvještajnog perioda (51+49-50+52-53)		6.861	6.895

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i odobrila ih 28. 2. 2019. godine.

Direktor
Abdulah Garača

<i>Izveštaj o promjenama u kapitalu za period koji završava na dan 31. 12. 2018. godine</i>								
Naziv pravnog lica: JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo, Zavisno društvo Rudnik mrkog uglja „Abid Lolić“ d.o.o. Travnik – Bila								
VRSTA PROMJENE NA KAPITALU	DIO KAPITALA KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG PRIVREDNOG DRUŠTVA						MANJINSKI INTERES	UKUPNO KAPITAL (7+8)
	Dionički kapital i udjeli u d.o.o.	Revalorizacijske rezerve	Nerealizovani dobiti/gubici	Ostale rezerve	Akumulirana neraspoređena dobit / gubitak nepokriveni	Ukupno (2+3±5±7)		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. Stanje na dan 31. 12. 2016. god.	10.961.622	0	0	4.700.084	(12.076.261)	3.585.445	0	3.585.445
2. Efekti promjena u računovodstvenim politikama	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Efekti ispravki grešaka	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Ponovo iskazano stanje na dan 31. 12. 2016., odnosno 1. 1. 2017. god. (1 ± 2 ± 3)	10.961.622	0	0	4.700.084	(12.076.261)	3.585.445	0	3.585.445
5. Efekti revalorizacije materijala i nematerijalnih sredstava	0	0	0	0	0	0	0	0
6. Nerealizovani dobiti/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	0	0	0	0	0	0	0	0
7. Kursne razlike nastale prevođenjem finansijskih izvještaja u drugu valutu prezentacije	0	0	0	0	0	0	0	0
8. Neto dobit/gubitak iskazan u bilansu uspjeha	0	0	0	0	(1.068.433)	(1.068.433)	0	(1.068.433)
9. Neto dobiti/gubici priznati direktno u kapital	0	0	0	0	1	1	0	1
10. Objavljene dividende i drugi oblici raspodjele dobiti i pokriće gubitka	0	0	0	0	0	0	0	0
11. Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja ili smanjenja osnovnog kapitala	0	0	0	0	0	0	0	0

12. Stanje na dan 31. 12. 2017. godine, odnosno 1. 1. 2018. godine (4 ± 5 ± 6 ± 7 ± 8 ± 9 -10 + 11)	10.961.622	0	0	4.700.084	(13.144.693)	2.517.013	0	2.517.013
13. Efekti promjena u računovodstvenim politikama	0	0	0	0	0	0	0	0
14. Efekti ispravki grešaka	0	0	0	0	0	0	0	0
15. Ponovo iskazano stanje na dan 31. 12. 2017. godine, odnosno 1. 1. 2018. god. (12 ± 13 ± 14)	10.961.622	0	0	4.700.084	(13.144.693)	2.517.013	0	2.517.013
16. Efekti revalorizacije materijala i nematerijalnih sredstva	0	0	0	0	0	0	0	0
17. Nerealizovani dobiti/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	0	0	0	0	0	0	0	0
18. Kursne razlike nastale prevođenjem finansijskih izvještaja u drugu valutu prezentacije	0	0	0	0	0	0	0	0
19. Neto dobit (gubitak) iskazan u bilansu uspjeha	0	0	0	0	(1.785.708)	(1.785.708)	0	(1.785.708)
20. Neto dobiti/gubici priznati direktno u kapitalu	0	0	0	0	0	0	0	0
21. Objavljene dividende i drugi oblici raspodjele dobiti i pokriće gubitka	0	0	0	0	1	1	0	1
22. Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja ili smanjenja osnovnog kapitala	834.898	0	0	0	0	834.898	0	834.898
23. Stanje na dan 31. 12. 2018. g. (15±16±17±18±19±20-21+22)	11.796.520	0	0	4.700.084	(14.930.202)	1.566.202	0	1.566.202

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i odobrila ih 28. 2. 2019. godine.

Direktor
Abdulah Garača